

अथनामदेवकृततीर्थोवलीचंयमंगलारंभः

हा ग्रंथ

लोकहिता करितां

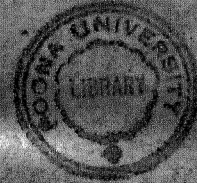
सप्तमंडलीच्या सात्यानें शोधून

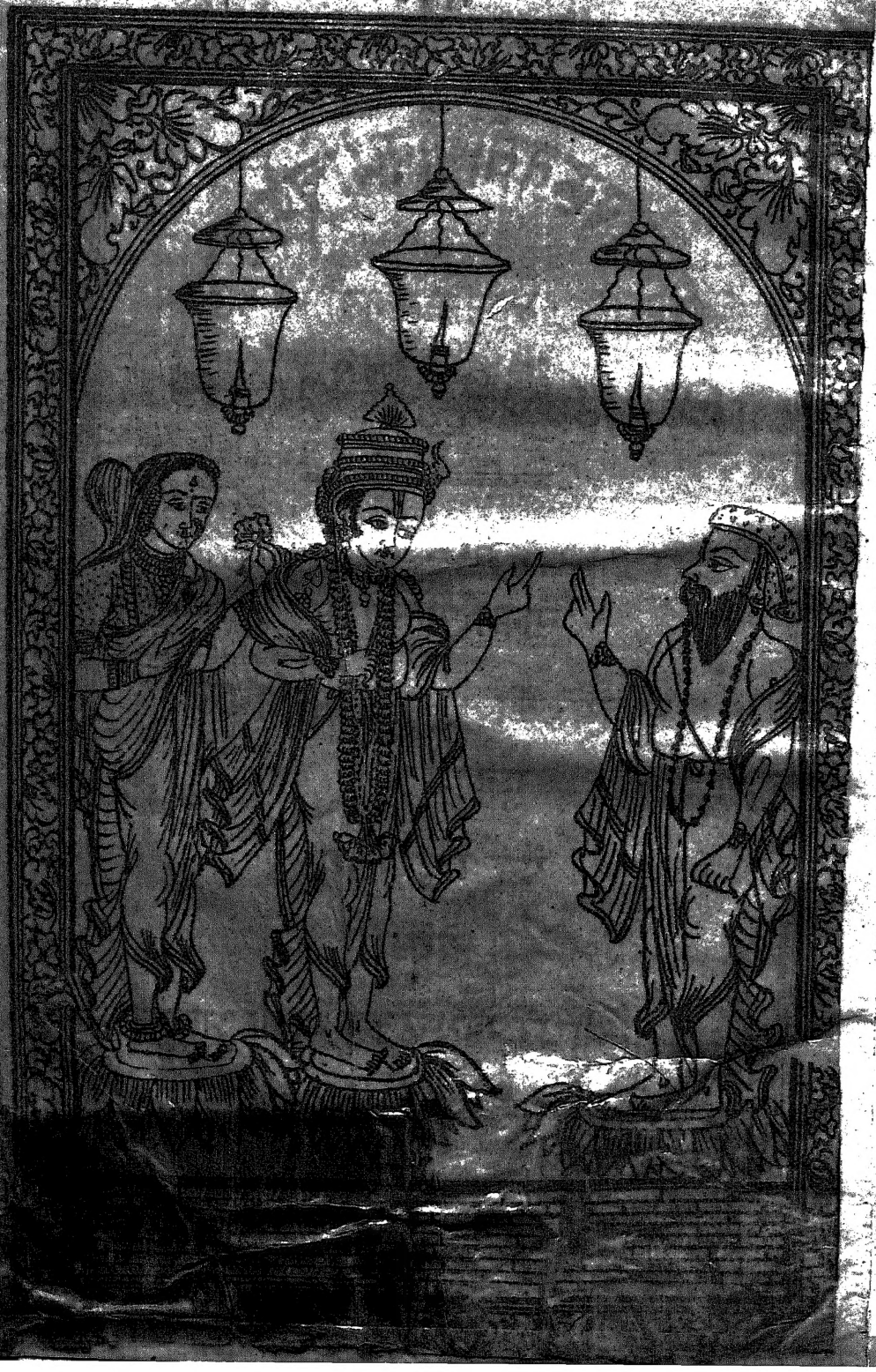
सुकाम पुणे.

पेठ मेहुणपुरा

चेथें:

रावजी श्रीधर गोंधळेकर याणीं आपुले

श्री

तीर्थावळीचे अभंग

प्रारंभः

३५५७१

नामयाचे भेटी ज्ञान देव आले ॥ लोटांगण घातलें नाम देवें ॥ १ ॥
देउनी आलिंगन प्रीतीच्या पडीभारें ॥ पूजिलें आदरें यथाविधी २
धन्य तो अवसर संतसमागसु ॥ करीतसें संघसु आवडीचा ॥ ३ ॥
नाम देव म्हणे सकळ माझे जीणें ॥ स्वामीच्या दर्शनें धन्य जालों ४
पूर्वे पुण्य माझे फळासि हें आलें ॥ प्रत्यक्ष भेटले पादुरंग ॥ ५ ॥
संसारिं आसक्त माया मोहें रत ॥ तापत्रय संतप्त जाले जीव ६
ऐसी चापती ताचा करावा उत्थार ॥ चालागीं अवतार तुमचा जगीं ७
॥ ८ ॥ तरी मी एक दीन मूढ मनीहीन ॥ चरणी चार जची संतांचि
या ॥ ८ ॥ म्हणोनी पंढरिनाथ पाळीतसे मातें ॥ प्रेमजीवन भाते
देवोनीया ॥ ९ ॥ आजि हें स्वामीनी पाहीलें कृपा दृष्टी ॥ केली
करव दृष्टी अनीवार ॥ १० ॥ नामा म्हणे तुमच्या चरणाचा आधार ॥
॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥

अभंग २.

ज्ञान देव म्हणे तूं भक्त शीरोमणी ॥ जोडिले जन्मोनी केशवचरण ॥ १ ॥
॥ १ ॥ प्रेमसरवगोडी तूजची पावली ॥ वासना मावळली सकळ
दृष्टी ॥ २ ॥ धन्य तुझे जन्म धन्य तुझे कुळ ॥ धन्य तूजराजुळ
ली असे ॥ ३ ॥ भक्ती प्रेम धन्य साधीलें तुवांसार ॥ केलो पेंस
रदाघडी ॥ ४ ॥ सणयेक येकांती बैसोनी सहज ॥ अतरीचें
चोळीकां हीं ॥ ५ ॥ जीव नक्त ज्ञानी जरी जाले पावन ॥ य
तीर्थ भजन न सांडिती ॥ ६ ॥ भक्त शीरोमणी धन्य तूं संसा
र ॥ एक अवधारी वचन माझे ॥ ७ ॥ भूतळींची तीर्थे पाहाव
सा ॥ ८ ॥ ऐसें आर्त मनीं असे मज ॥ ९ ॥ तुझ्याचें संगतीचें नि
करव द्यावें ॥ सार्थक करावें संसाराचें ॥ १० ॥ ऐसी ही उत्कृष्टाव
मा

(३)

हुतमाझेमनीं ॥ भार्येजालीमेटीतुजसींआजी ॥ १० ॥ ज्ञानदेव
हणेंपुरवीमनोरथ ॥ करावेमुहूर्तपयाणासी ॥ ११ ॥ ॥ ६३ ॥

अभंग ३.

ऐसेंऐकोनीयांबोलणेंनामावीच्यारीमानसी ॥ ह्मणेकायद्यावेंचा
सीप्रतीवचन ॥ १ ॥ मगविठोबाचेपायआठवीलेमनीं ॥ बोलेअ
मृतवचनीतयाप्रती ॥ २ ॥ सर्वसुरवमजआहेपांडुरंगी ॥ म्हाजा
वेकवणालागींकवणचारयां ॥ ३ ॥ आहिक्यपरत्रमजचाडना
हींसर्वथा ॥ नल गतीपुषार्यमुक्तीच्यारी ॥ ४ ॥ रंकहोउनीयांपंद
रीचोदुटा ॥ राखेनदारवंरामहाद्वारी ॥ ५ ॥ यास्तरवाकारणेंश
रीरकवर्तीफोडीले ॥ दुर्जयतोडीलेमायाजाळ ॥ ६ ॥ त्रिभुव-
नीचेंवैभवसांडोनियांदूरी ॥ जालोंसेभीकरीपंदरीचा ॥ ७ ॥ क-
ल्पतरूचीछायाकामधेनूचेदुमते ॥ संपूर्णआइतेसर्वकाम ॥ ८ ॥
वीठोबाचेपाईंकायमजउणें ॥ परीवासनाचीमनेंगिळिलीमाझी
॥ ९ ॥ पाढीलापोरीलाजन्मोनीजयाचा ॥ बीकीलाकायावा-
चामनेंल्यासी ॥ नामाम्हुणेस्वामीवीठोबासीपुसा ॥ आज्ञादेव
लशीरसाधरीनल्याची ॥ ११ ॥

अभंग ४.

ज्ञानदेवम्हुणेंमलाभकराज ॥ कळलेंगोच्यगुजसर्वतुझे ॥ १ ॥
धीरआणीचतुरसर्वस्वेंउदार ॥ साजेतुजअधीकारप्रेमभक्ती
॥ २ ॥ धन्यतुंसंसारीभक्तीभावशीळ ॥ साथीलेतु वांकेवळ
मस्तक ॥ ३ ॥ देऊनीआर्लिंगननामाधरीबेलाकडी ॥ पं-
डेरीरींचरणरज ॥ ४ ॥ राऊळामीतरीचलाजाऊवेगें ॥ अ-
ज्ञामागोंदोघेतीर्थयात्रे ॥ ५ ॥ सत्वरउठोनींआलेस्वामीज
ळी ॥ मस्तकठेविलाचरणावरी ॥ ६ ॥ जीवींचानिजभावो
सांगेज्ञानदेवो ॥ ऐकोनीपंदरीरावोहोसिचले ॥ ७ ॥ म्हणेवृ-
क्षानशीळचिद्रूपकेवळ ॥ बुलात्यनिर्मळस्फटिकजेसा ॥ ८ ॥
महजतीर्थरूपतुंचीनीरनर ॥ असतोहावीचा नयकरीसी

येसुगुणेस्वामीबोलिलेतीवरवें ॥ परिसार्थककरावेंयादेहावें ॥ १० ॥
 प्रसंगीनाम्याचिसंगतीस्वरव्यावें ॥ ह्मणोनीज्ञानदेवेंधरिलेच
 रण ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ अभंग ५.

मगहोसेनीपंदरीनाथपाहेनाम्याकडे ॥ ह्मणेनवलकेवदेभा
 गतुदे ॥ १ ॥ प्रत्यक्षपरब्रह्ममूर्तीज्ञानेश्वर ॥ करीतसेआदर
 संगतीचा ॥ २ ॥ ऐसेंभाग्यजेणेंसर्वस्वेंसाधावें ॥ तरीचजन्मावें
 विष्णुदासा ॥ ३ ॥ जावेंस्वस्तीक्ष्णमयावेंशीघ्रवत ॥ करावेंस्वही
 तकळलतैसें ॥ ४ ॥ सर्वभावेंआमुचाविसरुनपडावा ॥ लोभअ
 सोंद्याचामजवरी ॥ ५ ॥ परीयेसोज्ञानराजाबोलेजगज्जीवन
 तंतवसर्वज्ञस्वरमुती ॥ ६ ॥ परीएकमागणेंआहेतुजप्रती ॥
 आठवणावितीअसोचावी ॥ ७ ॥ हेंकृपेचेपोसणेंमाझेआवड
 तें ॥ क्षणजीवापरतेंकरीकदा ॥ ८ ॥ परीतुवांसाकडेयातलें
 सर्वथा ॥ दाढलेअवस्थालुदयमाझे ॥ ९ ॥ आरुषसाबडेनामें
 माझेवेडे ॥ मार्गामार्गेपुढेंसांभाळावें ॥ १० ॥ तानभूकतुवांजा
 णावीजीवीची ॥ मजचिंतायाचीवादेथोर ॥ ११ ॥ मगनामयाचा
 हातधरोनीश्रीपती ॥ देतअसेहानीज्ञानदेवा ॥ १२ ॥ रानीबनीं
 जनींवीसंबसीह्मणी ॥ धाडितोदेखोनीआर्ततुझे ॥ १३ ॥ चर
 णीठेवोनीमाथानीपतेझालेदोघे ॥ आलेचंद्रभागेकेलीस्त्रा
 ने ॥ १४ ॥ पुंडलीकाचेचरणबंदूनियांनामा ॥ उतरलेभीमापे
 र ॥ १५ ॥

अभंग ६.

नीय्यात्रेप्रतीबोळवीलानामा ॥ आलेनीजधामादेवराव ॥ १ ॥
 चरणप्रज्ञाळावथारुक्मादेवीआली ॥ श्रीसुरवन्माहाळीभरोनी
 ॥ २ ॥ तंबतेनीडारलेनयनस्वेदेभीजलेबदन ॥ लुदयझा
 लेपूणैकरुणारसें ॥ ३ ॥ बापकृपेचासागरुस्वखाचास्वरतरु ॥
 आर्तलोभापरुदीनालागीं ॥ ४ ॥ चरणीठेउनीमाथापुसेजगन्माता ॥
 आजिकांअवस्थाविपरीतदेखो ॥ ५ ॥ म्हणोवारतेंजडभारीना
 णच्याधियोगें ॥ दाढलेंउद्देगेंविचमाझे ॥ ६ ॥ कवणास्वरवें

स्थीरनराहेहेमन ॥ केव्हांडोळांदेखेनप्राणमाझा ॥७॥ इहमि
 अबंधूमायबापसखा ॥ हेनामैमजदेखातेपिलीतेणें ॥ ८ ॥ तोकै
 सामजवीणाराखेलुआपुलाप्राण ॥ हेंचीतादारुणवाटेमज ॥ ९ ॥
 तंवतीमहामाया म्हणोजीयादवराया ॥ झणीतुमच्यानाम्याह-
 णीलोगीशोकमोहेंदुःखझणाभाजीजळे ॥ तेंजीवनत्याजववी
 नामतुमचें ॥ ११ ॥

अभंग ७.

माझेभक्तमजअनुसरलेचितें ॥ त्याहोनीपंरीयंतेमजआणीक
 नाही ॥ १ ॥ व्यक्तीसयेणेंमजतथाचीयेआवडी ॥ युगायुगीप्रौ-
 ढीहेचीमिरवी ॥ २ ॥ त्याचेनीकृतार्थआसेमीपूर्णकाम ॥ तेमाझे
 परमप्राणसखें ॥ ३ ॥ तेमाझेआश्रममीत्यांचाविश्राम ॥ जींहीं
 रूपनामकेलींमज ॥ ४ ॥ मीत्याचासोयरातेमाझेसांगाती ॥ करीं
 त्यासीयेकातीसखगोष्टी ॥ ५ ॥ जीहींतनुमनप्राणलावीलामज
 कडे ॥ मीतयांआवडेजीवाहोनी ॥ ६ ॥ तेमाझेप्राण्याचेअधिकारी
 बीभागी ॥ वैकुंठत्यालागीवसतेंकलें ॥ ७ ॥ त्याचेंगुजगौप्यमीची
 येकजाणें ॥ माझीमेमखुणकळलीतथा ॥ ८ ॥ मनचीसाउलीकरोनी
 यामातें ॥ भोगितीआतांतेसर्वसख ॥ ९ ॥ आपुलीयाचीकीपेंवी
 राजेगभस्ती ॥ परीकीणेंनहोतीआनजेवी ॥ १० ॥ तैसेमाझेदास
 मजमाजीउदास ॥ असतीसमरसदुजेनवीन ॥ ११ ॥ मीतोभक्तरू-
 पभक्तमाझेस्वरूप ॥ मभाआणीदीपजयापरी ॥ १२ ॥ हेरकणअ-
 तुमवीजाणतीतेज्ञानी ॥ ज्यानाहींआयणीकासयाची ॥ १३ ॥ त्या
 चीयेचरणीचेरजरेमाझेनामे ॥ जेसांडीलेरजतमेंसलशीळ ॥ १४
 ॥ त्याचेभेटीलागींहृदयमाझेकळवळे ॥ कैंदेखेनडोळेनिवतीमा-
 जे ॥ १५ ॥

अभंग ८.

तंवतेआवडतेभक्तअंतरंगआपुलें ॥ देवेंबोलावीलेंयेकांतासी ॥ १ ॥
 झणेत्यानात्यापरतेंयजवतेंयजवते ॥ अणेंयजवतेंयजवते ॥ २ ॥

त्यादेखतांची दृष्टी माझे मन नीचे ॥ वाटे त्या घालावे ह्दया माझी ॥
 ३ ॥ त्याचे निलोभं मन माझे मोहीले ॥ अखंड राहीले त्याचे पाशी ॥ ४
 मज परतें दजें नेणें तो नामा ॥ भित्त माझा मेमा पडिये त्यासी ॥ ५ ॥
 मी मक्त काज केवारी क्षणाविता वाटे लाज ॥ परी म्यांना ही काज केले
 त्याचें ॥ ६ ॥ धर्म अर्थ काम त्यांना ही दीधले ॥ जन्मोनी बांधले सेवा रु
 णी ॥ ७ ॥ तेणें आपुलें नीज पुरुषार्थ जिंकीला संसार ॥ केला मरम-
 त्सर देश धडी ॥ ८ ॥ लोभ दंबदूर माया मोह वैरी ॥ घातलें तो डरीका
 मक्रोध ॥ ९ ॥ तो नमनीं आणी का देवान करी त्याची सेवा ॥ मज पु
 रता वीसावाना ही त्यासी ॥ १० ॥ ते मागीरीण ले असतील को माइ
 ले ॥ सख दुःख आपुलें सांगे लकवणा ॥ ११ ॥ त्याची याजीवी चें मी
 ची जाणें सर्व ॥ ह्या माझा अनुभव आहे त्यासी ॥ १२ ॥ ते माझे आव
 ड ते दास अंतरंग ॥ त्या जीला सर्व संग मजची लागीं ॥ १३ ॥ देखोनी ते
 आवडी अभिप्राय वारलें ॥ सपेमें हाटले सकळ भक्त ॥ १४ ॥ परी सा
 भागवत आनंदें मानत ॥ लोलांगणी येत गरुडा परी ॥ १५ ॥ ॥

अभंग ९.

ऐसें सख रूप दोघें चालता ती मागीं ॥ परी चित्त पांडुरंगीं ना पथाचें ॥
 १ ॥ क्षण क्षणा वास परतो नी पाहे ॥ वीचोगन साहे पंदरीचा रूपे
 कांगा केवी राजा बोलवीलें मातें ॥ नयेसी चसांगा तें सांभाळीत ॥ २
 चिंता तुरथोर पडीलें ये परजनीं ॥ नदी से माझे कोणी जीव लगा ॥ ४
 ॥ फूटोनी हृदय होती दोनी भाग ॥ बहु तडहेग वारता ती ॥ ५ ॥ तूं
 माजी जननी तूं माझा जनीता ॥ तूं बंधू चुलता पंदरी राया ॥ ६ ॥
 तूं बिंदू मित्र तूं ची गण गोत ॥ तूं ची कूळ देव त आवडते ॥ ७ ॥ तूं
 माझे वृत्त तूं ची माझे तीर्थ ॥ तूं ची धर्म अर्थ काम देवा ॥ ८ ॥ तूं
 ची शान चक्षु तूं ची माझा लक्ष ॥ तूं ची माझा साक्ष स्वभावासी ॥ ९ ॥
 चकील दी केहे माझे बोलणें ॥ तूज वाचूनी जाणें कवण दूजा ॥ १०
 ॥ नामाक्षणे आपुले अनाथा सांभाळी ॥ घेऊनी हृदय कमळीं राहे
 त्या ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १४ ॥ ॥ १५ ॥

ज्ञानदेव म्हणे परिये साविष्णु दासा ॥ तूं ससंतोषा पात्र होसी ॥
 १ ॥ प्रेमाचा जीव्हाळा तू इया तू दयी आला ॥ तू कावेळो वेळा
 खंती करिशी ॥ २ ॥ बीचारी सावध होऊनी भक्तराजा ॥ सुखानं
 दूतु झा तुज बीज बळी ॥ ३ ॥ मी नेणें ज्ञान गती नेणो योग युक्ती
 ॥ न देखे बीआंती गेके बीण ॥ ४ ॥ सर्व भावें मज तेची रूप आवडे
 जें पुंडलीका पुढें ॥ ५ ॥ तौ माझा विठ्ठल दावी दृष्टी मरी
 आस मी न करी आणी काची ॥ ६ ॥ व्यापकु विठ्ठल आहे सर्व दे
 शी ॥ जरी सांडोनी यां पाहासी मेदु भयू ॥ ७ ॥ तौ नाहीं ऐसाळा
 वरुला असे कवण ॥ सर्वत्र संपूर्ण गगन जे सें ८ कायाचा म
 ने मज तोची व्हावा ॥ गीती गाता जीवा सुख वाटे ॥ ९ ॥ ऐकावा
 प्रवणी पाहावा तोची नयनी ॥ १० ॥ नवजावा जवळोनी दूर कोडे ॥
 जे अक्षर अव्यक्त देश काळरत ही ॥ ज्ञानी उपासी तसो हं भावें
 ॥ ११ ॥ सर्व इंद्रियां सहीत जाचरुनी चित्त ॥ भोगी ती अहेतु नि
 त्य सुख ॥ १२ ॥ सर्व सुख मज आहे त्याच्या पाई ॥ आणिकाच्या
 वाहीन पडे कदां ॥ १३ ॥ तेथें माझे मन रंगलें से भावें ॥ सुख येणें
 जीवें देखिलें डोळां ॥ १४ ॥ सर्वगत संपूर्ण सर्व काळ आसणें ॥ हो
 णे आणी जाणें नाहीं जया ॥ १५ ॥ तें तुज माझारी तूं तथा मी
 री ॥ अनुभवां निर्धारी देउनी मनां ॥ १६ ॥ नमनीं नमनीं लटिकी
 हे काहाणी ॥ जकधरावांचो नीचा तक जे सा ॥ १७ ॥ तैसें माझे म
 न सारें रात्र दिवस ॥ पंदरीनी वास जीवन माझे ॥ १८ ॥ ऐसें दे
 नी बोलणें म्हणे ज्ञान देवो ॥ धन्य तू झाला भावो येक बोध ॥ १९ ॥
 मा म्हणे माझा सुखाचा वीसावा ॥ आवडे या जीवा पंदरी सा
 २० ॥ ॥ २१ ॥ अध्याय ११.

भक्त भगवंत बहु साल ऐकीले ॥ बहु होऊनी गेले होती पु
 परी नाम याचें बोलणें नव्हे हे कबोल ॥ हारस अदुतनी रोप
 हें सुख विआंती नाहीं हो कल्यांती ॥ बीचारा वेंस ती दुरा

होतु शास्त्रवक्ते वित्पत्नीचे माथें ॥ होतुं बहुश्रुत बुद्धीवंत ॥ ४ ॥
 होतुं कर्मनीष्टवीधीचे उद्भट ॥ होतु सर्वत्रैष्ठपूज्यलोका ॥ ५ ॥ हो
 तुं कळावंत कवित्वकुशळ ॥ होतु कानाचाळचतुरतेचे ॥ ६ ॥ हो
 तुकापाठक होतुकासाधक ॥ होतुकावाचक ग्रंथाकार ॥ ७ ॥ होतु
 आत्मज्ञानी होतुनीजध्यानी ॥ होतुवज्जासनी बैसकेचे ॥ ८ ॥ हो
 तुयोगयुक्त होतुजीवन्मूक्त ॥ होतुकावीरक्त सर्वसंगां ॥ ९ ॥ ऐ
 से होतुकासमान्यसंपन्न सर्वज्ञ ॥ परीमीनमनी तुजवीणविष्ण
 दासा ॥ १० ॥ हेरकणजाणतायेक पंदरीरावो ॥ रुक्मादेवीना हो
 श्रीवीठुलु ॥ ११ ॥ अभंग १२.

ऐसे नित्यानंद भरीत कभीताती मार्गे ॥ तू दयीं तो अनुराग आव
 डीचा ॥ १ ॥ प्रेमें वोसंडीत करिती स्वहीत गोष्टी ॥ दावीती कसो
 ठी अनुभवार्ची ॥ २ ॥ व्यापतें सरववृष्टी होतसे अनीवार ॥ ब्र
 म्हरसपुर वोसंडन ॥ ३ ॥ ज्ञानदेव म्हणो परी येसी नामथा ॥ अ
 हेत आत्मया प्रेममूर्ती ॥ ४ ॥ भक्तिभाव्य तुवा जोडी ले अवीना
 श ॥ सांगपां सेविला समार्ग त्याचा ॥ ५ ॥ कैसा तो साधावा सांगो
 मजनवीधी ॥ कैसी मनबुद्धी सत्वशीळ ॥ ६ ॥ कैसा निर्विकार आ
 नाचा प्रकार ॥ हा सर्ववीच्यार सांगो मज ॥ ७ ॥ कैसे ते भवणें कैसे
 तें मनन ॥ कैसे तें नीजध्यासन रह होय ॥ ८ ॥ कवण ते भक्ती क
 वण ते धृती ॥ कवण ते विश्रंती दावी मज ॥ ९ ॥ बहुउत्कंठी तथा
 सरवा कारणें ॥ तें मज पारणें करवी आजो ॥ १० ॥ सांगो हा अनुभ
 वो साधन उपायो ॥ वीनवी ज्ञानदेवो नामथा सी ॥ ११ ॥ ६९ ॥

अभंग १३.

परिसोना ते गोष्टी घाली चरणामीठी ॥ दाटलें सेकंठीं सद्गदीत
 ॥ १ ॥ कृपेचे पोसणें मी पंदरी रायाचें ॥ येवढे भाग्यें केचें जाणी
 वेचें मज ॥ २ ॥ नव्हे बहुश्रुत नव्हे ज्ञानशीळ ॥ दास मोहु बळवें
 णावाचा ॥ ३ ॥ नेणें तें नैणें तें कोहीच मी नेणतें ॥ म्हणो ना देवें तु
 म तें नीरवीलें ॥ ४ ॥ येतां जाता हात दिधला तुमचा करी ॥ घातलें

अभारीमायबापें ॥ ५ ॥ आतां त्याचेनी कृपा वसेथईल बाचे
 सरीसैं ॥ केलेकांहीं तैसें नीवेदीन, मानुसदेखणें करीजे अंतजे
 तैसें ज्ञानमाझे स्वामी प्रती ॥ ७ ॥ कल्पतरूचाचक कृपणाचे हारी
 कांदें ज्यामाकी थोरी कामधेनु ॥ ८ ॥ तेसी तुमचीयाच्यामजदीना
 प्रती ॥ नकळे काळगती समर्थाची ॥ ९ ॥ मातेचीयास्नेहेबाळक
 बोलवें ॥ खेळवीलाडेकोडेने पोलाजो ॥ १० ॥ नामाम्हणे ऐसें तु
 ही माझे कोतुक ॥ करुनी सरखें सरवबाढवीता ॥ ११ ॥ ॥ ६५ ॥

अभंग १५.

ज्ञानदेव म्हणेशांका न धरीजे मनी ॥ दृष्टी दजे पणी न देवाची ॥
 १ ॥ सरखें सरवबावे अनुभवोनी अनुभववावे ॥ आहेतें आघवें
 ब्रह्मरूप ॥ २ ॥ त्या सरवाचा अनुभवूकरी सरवरूपा ॥ सरव
 रुच्या दीपाना मदेवा ॥ ३ ॥ सरवाची येता टीं सरखी वोगरी ॥
 लुपी होईल थोरी क्षधातुरा ॥ ४ ॥ पंढरी रायाचा तूं प्रेमभांडारी
 आशा पूर्ण करी मज याचकाची ॥ ५ ॥ विश्रांतीसी पावतूंची
 विष्णु दासा ॥ हामज भरवसा आहे तुझा ॥ ६ ॥ म्हणोनी हा सं
 गुधरिलो योर आशा ॥ झुपी होसी उदासा भक्तराया ॥ ७ ॥ सिं
 धूहीनी खोल सरस वृक्षे बोल ॥ आनंदाची बोलना तनवी ॥ ८
 तेमज सादर ऐकवीं सतर ॥ श्रवणक्षधातुर जाले माझे ॥ जाणी
 वनेणी वतरी चशो भेसवी ॥ जरी होथ आयुसी ववे राग्याचा ॥ १०
 ॥ ज्ञानदेव म्हणो तूं भक्त अंतरंग ॥ नलगो तुज पांगवहु शने
 ॥ ११ ॥

अभंग १५.

ऐसी ऐकोनी उत्तरें प्रेमा आला पोटी ॥ म्हणे बोलावी ते गोष्टी अ
 नुभववाची ॥ १ ॥ येरकर्म धर्म सर्वही पाल्हाळ ॥ अमूची केवळ जा
 णी वेचा ॥ २ ॥ ऐसा संत भोटी विरळा भाग्ययोगी ॥ जो अथिलवे
 ॥ म्यस प्रेमकुं ॥ ३ ॥ भजमान या नाववाटे मज गोड ॥ येरनेक
 बाडयेणें वीणा ॥ ४ ॥ नमन तेन मृता न देखे गुण दोष ॥ अंतरी
 प्रकाश आनंदाचा ॥ ५ ॥ येरते दोष्टी कजाणावी मायावी ॥ वि

आसमीजीवीनधरींल्यान्वा ॥ ६॥ ध्यानतयानावधिर्विकारनीके,
जेविस्वीमाइयादेखेवीरोबासी ॥ ७॥ अखंडतदयांतेचीआठ
वण ॥ साजीरेसमचरणाचीदेवरी ॥ ८॥ नादींउद्यजेसेआसक्त
हरण ॥ जायवीसरोनदेहभाय ॥ ९॥ यापरीतलीनददराखेमन,
गानावेअवणआवडीचे ॥ १०॥ वेवसाईचिन्तैऊनीरुपण ॥
जामाचेंचीतनसर्वकाळ ॥ ११॥ यापरीअखंडस्वहीतवीचार
ण ॥ करीजेतेमननसलशीळ ॥ १२॥ परपुरुषीजेसीआसक्तव्य
मिच्यारीणी ॥ नलगेतीच्यामनींकामधाम ॥ १३॥ कीरकीभुक्कृ मरी
दिवेजेसेअनुसंधान ॥ नीकेनिजध्यासनयेकवीध ॥ १४॥ सर्वभा
वेंयेकविबुद्धचीध्याये ॥ सर्वाभूतीपाहेरूपत्याचें ॥ सर्वोहोनीनी
राळारजतमावेडाळा ॥ भोगीमेमकळातेचीभक्ती ॥ सत्वाचासक्त
भद्रअसंगयेकहु ॥ वैराग्यउद्भूयेकनिष्ठ ॥ १७॥ प्रारब्धाचाभो
गीनेपोदेहसुती ॥ अखंडतेधनीनिर्विकार ॥ १८॥ निर्वासना
मर्चनीजलाभिसंपूर्ण ॥ नेपोस्वरूपज्ञानकल्याचे ॥ २०॥ अनुरा सं
गेगेचिंदूगाईजेएकांती ॥ यापरतीविश्रोतीआणीकनाही ॥ २१
तरीकायावाचामनेहामाझाअनुभव,सांगितलासर्वआवडीचा ॥ २२
नामाहणोहेंजीबोलवीलेंतणे ॥ उदारसर्वज्ञेपांडूरंगें ॥ २३॥ ही

अभंग १६.

पश्चिमेप्रभासआदीकरोनीद्वारका ॥ पाहिल्यासकळीकामोक्ष
पुण्या ॥ १॥ पंथीपावोनतीर्थेकरोनीसकळीके ॥ अहाळडीपा
तकेवासनेची ॥ २॥ परीपदरीचेमेमनामधाचेजीवी ॥ माउली
आठवीपांडुरंग ॥ ३॥ जीवभुक्तदोन्हीभक्तआणीज्ञानी ॥ प
रतोनीतेथोनीयेतातीसार्गी ॥ दृष्टाक्रांतवनींहोतसेपीडणी,
पडोलाचिंतावनीजीवनाखाणी ॥ ४॥ तंवदृष्टीयेकहूदेखीला
अवचीता ॥ उदकतेथेंपाहतांनलगेअंतु ॥ ५॥ करणेपरीयेथेंक
सूरीघवणी ॥ प्राणसंतपणीवाचवावे ॥ ६॥ मगत्यानाम्याप्र
तीबोलेज्ञानदेवमजयेकउपावसाध्यअसे ॥ ७॥ लघमीचें

सायवकरुनीतेभवसरी ॥ उतरुनीभीतराघेतलेंजीवन ॥ ९ ॥
 घेउनीउदकनीघालाबाहेरी ॥ मगहाणेअवधारीनामदेवा ॥ १० ॥
 आणोनीजीवनदेईततुझ्याहाती ॥ नदीसेअसुगतीआणी
 ककाही ॥ ११ ॥ पडील्यासंकटीवीआरावेमनी ॥ सांडावीआय
 णीआभिमानाची ॥ १२ ॥ आत्मातोविठ्ठलुसर्वनीरंतरी ॥ नीरोप
 देझडकरीउशीरजाला ॥ १३ ॥ आत्मातोविठ्ठलुअसतांसर्वदेही,
 माझीकायनाहीचिंतात्यासी ॥ १४ ॥ नामाम्हेणधीरकरावानावे
 क ॥ दावीनकचतूकस्वामीजवळी ॥ १५ ॥ ॥ ४४ ॥

अर्भाग १७.

मगलाउनायांनेत्रभिर्यारुपेंलकेला, लहदयीआठवीलाकेरीराज १
 रश्मिब्रबंधूसोयराजननीजनकू ॥ नेणेमीआणिकूतुजवांचो
 नी ॥ २ ॥ येईपंदरीरायामजलागींघावतु ॥ झणीपाहसीअंतुह
 पालुवा ॥ ३ ॥ तुझीयेमूर्तीचीबहुखंतीवाटली ॥ आसवेवटाट
 लीनेत्रकमळी ॥ ४ ॥ धरोनीधीरजीवाफोकारीतोधावा ॥ येमा
 झ्याकेशवामाचबापा ॥ ५ ॥ कायावाचामनेंनटलेंचरणासी ॥
 तोमीशरणआणीकासीजाउंकवणा ॥ ६ ॥ जन्मोनीपोषणातु
 झाचीझपाती ॥ मजमोकळीतांअंतीलाजकवणा ॥ ७ ॥ अना
 थाकेवारीनामाचीआयणी ॥ वर्णजिपुराणीकीतीझी ॥ ८ ॥ ते
 कायरुटीकेकरीसीलुआजीआजुनीतुजमाजीकरुणानये ॥ ९ ॥
 गजेंद्राकारणेंजावेगींघावणें ॥ केलेतुवाकवणेंकळवळोनीं ॥ १० ॥
 द्रौपदीचेआकांतीयेसीसोडवणें ॥ तेमजकारणेविसरलासी ॥ ११ ॥
 येतानोरवीलेंज्ञानदेवाप्रती ॥ दिल्लात्याचेहातींहातमाझा ॥ १२ ॥
 तोतुकैसामजलागींकरीसीलुउदास ॥ धांवकासावीसथोरझा
 लों ॥ १३ ॥ सर्वसावेतूंमजलागींओमापर ॥ मीतुझाडिंगरआ
 वडला ॥ १४ ॥ नामाम्हेणहोलेजालेंपिसुणाने ॥ नकरीमजदी
 नाचेंआखेरणा ॥ १५ ॥ अर्भाग १८.

तवनीजभूवनीधूवेकुंठांकरवेपंदरीनाथ ॥ नित्यजीवींआतेंनिज

महाचे ॥१॥ रुपेचा वोरस होता देवापोटी ॥ तेची करी गोष्टी रु
कमाईसी ॥ २ ॥ म्हणे सेममा झाना माया वायक वेळे ॥ मग
मी जीव वेगळे जाऊन दी ॥ ३ ॥ आजि माझा डावा कां बोलवतो
लोचन ॥ करीत से स्फुरण वाम बाहु ॥ ४ ॥ उद्देग उपसर्ग वातता
ती जीवा ॥ कोण्या जीव लगा जीवा जाते कष्ट ॥ ५ ॥ वाजतां वारा
नला गा वाराज सा ॥ माझ्या विष्णु दासा भावी कासी ॥ ६ ॥ वादे
तान घूक जाली लापीडणी ॥ तरीच माझ्या मनी ऐसी दशा ॥ तं
तो विश्वमाता विचारी नावेक ॥ तंव अवची ताशोक पडिला कानीं
॥ म्हणे तुषां कांतना मा करीत से धांवा ॥ वेगी जाऊनी देवासां भाळा
वे ॥ ९ ॥ तव गडमडी तफूप उदकें बोसंडला ॥ कल्यांती स्वबळला
सिंधू जैसा ॥ १० ॥ तंव तो आते बंधू ऐकोनी उच्छंकावचन ॥ मना
चेनी मन वेगू केला ॥ ११ ॥ तें देखोनी ज्ञान देव म्हणे झाले अपि व
व ॥ कैसा चरणीया देव केला येणें ॥ १२ ॥ सावध करोनी दिल्लें आलिं
गन ॥ जीवेनी बलीण उतरिलें ॥ १३ ॥ तव येरें चरणा वरी ठेविचेला
माया ॥ म्हणे आहें चिंता विठोबासी ॥ नामा म्हणे माझे बहुल डेपु-
रवीले ॥ १४ ॥ देखेन पाउले वीदेवरी ॥ १५ ॥ ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥

अभंग १९.

योगी परम ध्यानी बैसली या जाणा ॥ कांहीं यावे मनाविश्वांती तुप
जे ॥ १ ॥ तुजवीण दुसरे कांहीं चना ठावे ॥ लागली तुझी सर्वे विष्णु
दासा ॥ २ ॥ कवण कुळीं तुज नमलासी नाग्या ॥ केशव परमात्मा तु-
ज जवळी ॥ ३ ॥ येतु वसेवनी वत्स असे घरी ॥ चित्त तया वरी ठेऊ
नीचरे ॥ ते तया देखोनी संतोषली मनी ॥ तैसा तुझा गुणी बोल्ला
वलों ॥ ५ ॥ तीर्थ यात्रे जाणे नलगे कांहीं कारणें ॥ ऐकोनी तुझे गा
णे सरस्व रूप ॥ ६ ॥ वेडा वल्या श्रुती शास्त्रें आणी पुराणें ॥ योगी
यांची ध्यानें विसर्जिली ॥ ७ ॥ तुझे प्रेम सोडावे आणी मन कोठें
जावें ॥ जावोनी यां पाहावें काय तेथें ॥ ८ ॥ समाधी सोहळा लवू
सवैराग्य ॥ ते तुवां आह्वा लागी आणी येले ॥ ९ ॥ ऋषी गण गंधर्व

ब्रह्मादीकसर्व ॥ लक्ष्मीतातीवाचअस्त्राचा ॥ १० ॥ तोतुवांआसा
सभुखउभाकेला ॥ चरणासीलागलाज्ञानदेव ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २०

तीर्थेकरोनीयांनामापंदरीयेआला ॥ जीवलगाभेटलावीठोबा
सी ॥ १ ॥ सद्गदीतकंडवोसंडलानयनी ॥ घातलीलोळणीचर
णावरी ॥ २ ॥ ह्मणेशीणलोपंदरिराधापाहेरुपादही ॥ थोरसा
लोहिंपुरीतुजवीण ॥ ३ ॥ अज्ञानाचाभागहोतामाझेमनी ॥
हिंडविलोह्मणोनीदातोदारी ॥ ४ ॥ परीपंदरीचेरुखपाहतांको
रिवाटे ॥ स्वप्नीहीपरीकोठेनदेखेची ॥ ५ ॥ उदंडातीर्थीचीऐ-
कोजायमोदी ॥ चित्तमाझेवोदीचंद्रभागे ॥ ६ ॥ म्हणोनीचर-
णाचीठाकोनीसारली ॥ आलोंमजसांभाळीमायबापा ॥ ७ ॥
तयादेवाचीवासनपाहातोमासेनयन ॥ नकरतीपूजनकरसा
चें ॥ ८ ॥ तेणेंपंथेंमाझेनचलतीचरणा ॥ नाथकतीप्रवणाकी-
र्तीत्याची ॥ ९ ॥ कटींतरीजेणेंकरनाहींठेविले ॥ नदेखेपाउले
वीदेवरी ॥ त्यानेम्हणतादेवलाजेमाजेमन ॥ तेकष्टदास्त्राक
चणासांसु ॥ ११ ॥ कुंचेगरुडठकेनदेखेपताका ॥ त्यादेवाचीसां
कावाटेथोर ॥ १२ ॥ त्याचेगावींनाहांवेणवाचाभेडु ॥ नदेखे
रुकाळुहरीकथेचा ॥ १३ ॥ हेजेथेंनदेखेंतेथेंसंतीवाटेजीवीं ॥
तेवेळींआठवीरुसतूसें ॥ १४ ॥ इष्टमित्रबंधूतूंकूळदेवता ॥ ना
माम्हुणेआवडतापाणोमाझा ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २१.

मगदेवाचह्मणेनाम्याखंतीवाटेमाझ्याजीवी ॥ भिद्रालागेनय
नीपाहातांवाट ॥ १ ॥ तुजवीणउदसवाटेहीपंदरी ॥ नपडेस
णभरीविसरतूझा ॥ २ ॥ डोळीचावेगळानवजेकोठेंदूरी ॥ ची
त्तमजवरीठेऊनीराहे ॥ ३ ॥ तुजमाझीसर्वेंमजतूझीओवडी,
गुळासीनसोडीगोडीजेशी ॥ ४ ॥ तैसेतुम्हीआम्हायेकमेकामा

॥ ५॥ चिन्त्यारीतांसहजादुर्जेनाही ॥ ५॥ येतयाजातयापुसेतु
 द्योगोष्टी ॥ म्हणेमाझेनामेदहीपडिलेहोते ॥ ६॥ वाढेतानमू
 कपीडिल्याल्याजाणेकोण ॥ येकामजवीणगुंजल्याचे ॥ ७॥ रा-
 मंदिबसखेदूकस्त्रीआपुल्याजीवा ॥ असेलमाझाधांवाफो
 करीत ॥ ८ ॥ ॥ मजवीणकोणाचीयेसाउलीयेबैसे
 ल ॥ कोणत्यापुसेलशीणभारु ॥ ९ ॥ संतापेंसांगेशीणहेमंज
 वीण ॥ कंठीधरीलाप्राणमजलागोनी ॥ १० ॥ धरोनीहनुवटी
 दील्लेआलिंगन ॥ कुर्वाळोनीवदननेत्रपुशी ॥ ११ ॥ मगका-
 दोनीकंटीच्याकमनतुळशीमाळा ॥ घातलीयागळानामया
 च्या ॥ १२ ॥ सर्वांसंदरपाहेकपाहणी ॥ पुसेजीवींचीगो-
 ष्ठीकपासिंधू ॥ १३ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरसायानखेचर ॥ नरहरी
 सोनारआदीकरोनी ॥ १४ ॥ समस्तभक्तमीळोनीलोटांगणीयेती
 मालिंगनदेतीनामयासी ॥ १५ ॥ अनिवारकमनेवर्षीतीसरवर,
 गगनीजयजयकारशब्दहोती ॥ १६ ॥ ऋषीगणगंधर्वमीळोनी
 सकळीक ॥ येतीहणीसरवध्यावयासी ॥ १७ ॥ तंचरुक्माईआर
 तिघेऊनीआलीवेगें ॥ वोंवाळीलेदोघेदेवभक्त ॥ १८ ॥ कवतुके
 नाम्याचीधरिलीहनुवटी ॥ पाहेकपाहणीघडिघेघडिये ॥ १९ ॥

असंग २२

मगकेशवम्हणेनाम्याधन्यतुजफावलें ॥ बरवेंतुवांकेलेंआत्म
 दात ॥ १ ॥ पुण्यपावनतीर्थेपाहिलीसकळीक ॥ प्रसाळीलीपा
 तकेवासनेची ॥ २ ॥ धन्यतुवांकेलेंजन्मोनीसार्थक ॥ शोकमोह
 दुःखनीवारीलें ॥ ३ ॥ तीर्थयात्राफळवयासंपूर्ण ॥ करीकाउ
 पापनविधीयुक्त ॥ ४ ॥ केलीयाकष्टाचेहोईलसार्थक ॥ सांगेन
 तेरेकवचनमाझे ॥ ५ ॥ महासुक्तीक्षेत्रवेकुंठभूमीवरी ॥ विख्या
 तपंढरीभूवेकुंठ ॥ येकसीतअन्नदीजेहीजमुखी ॥ राहसदासु
 खीकल्पवरी ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासीभावेपूजावेब्राह्मण ॥ षड्समोज
 नघावेंत्यासी ॥ ८ ॥ स्रगंधचंदनसगनतळशीमाळा ॥ समर्प

तांबूलासदृशणा ॥ ९ ॥ ऐसें बोलोनीयांना माधरीचे लाकरीं ॥ राउठ
भीतरी घेउनीगेला ॥ १० ॥ मगरुक्माईसीसांगेवैकुंठींचाराणा ॥ आ
जीआराधनानामयाचो ॥ ११ ॥

अभंग २३.

तंव तेजगन्मा ताम्हणे जीरुपावंता ॥ कर्ता करवी ताकोणयाचा
हातुमचा दास आहें अंतरंग ॥ कायचा उद्देग करणें असे ॥ २ ॥ स
वैराग्याचा लागे चालवणें ॥ ऋणवैकेलें येणें जन्मोजन्मी ॥ ३ ॥
तुलापर तेथे सीजीबलगसोयरे ॥ कोण आहें दुसरें सोभापर
दृढचरणधरोनीराहोला अंतरी ॥ जालासे अधिकारी सर्वत्वा
चा ॥ ५ ॥ जन्मोनीयां येणें जोडीलें जें कांहीं ॥ तितुके तुमचा पा
ईनिसे पिलें ॥ ६ ॥ म्हणोनीयाचें कोड करावें परीपूर्ण ॥ व्हावें उची
णें ऋणत्याचें ॥ ७ ॥ पाय बापें याचा सखे जीबलगे सांडोनी तु
मच्या संगें धरीलें स्वरु ॥ ८ ॥ म्हणोनीयाचे हीत लागे वीच्या रावे
उचीत करावें देवराया ॥ ९ ॥ आपुल्या दासाचा सखम सोडला ॥
करावा गोपाळा ब्रीद तुमचें ॥ १० ॥ रुक्माई म्हणो हा भाग्यवंत ना
मा ॥ नरुळे याचा प्रेमानिखनवा ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २४.

आतां जावें वेगाना मया घेऊनी ॥ सांगावी आवतणी ब्राम्हणासी स
कळकमपूर्ण असती तुमच्या पाई ॥ वीचारावें कांहीं नलगे देवा
कायकाय नलाभे तुमच्या कृपादृष्टी ॥ सदास्वरु दृष्टी दृष्टिचा दासा
॥ ३ ॥ मगनामयाचा हात धरोनी पंदरीनाथ ॥ निघाले अक्षतयाच
यासी ॥ ४ ॥ निवृत्तीला निरवरजन मीत्र सोपान ॥ सावता जाला हा
ण घेऊनी सरीसे ॥ ५ ॥ चोखामेळावें खाकाठी करपुढें ॥ दोहींमा
ईदेवडे सनकादीक ॥ ६ ॥ नामयाचे पाठींचाले केरी राज ॥ लागा
वयारज चरणत्याचें ॥ ७ ॥ आपुल्या दासाचा सिद्धीन्यावापणू ॥
म्हणूनि यांच जमानू जाला देव ॥ ८ ॥ तेणें मीसें करीतसे क्षेत्रम
दक्षिणा ॥ प्रार्थितों ब्राम्हणापरम प्रीती ॥ ९ ॥ ऐसा अनाथाचा

नाथदीनाचागोसावी ॥ आवडीनित्यनवीशेवकाची ॥ १० ॥ तो
 यानामयाचासरवाचाशृंगारुं ॥ रुक्मादेवीवरूश्रीविठ्ठलु ॥
 ११ ॥ तवतेआल्यात्मीपंडीतअग्नीहोत्री ॥ येकम्हणवीतीश्री
 त्रींसदा ॥ १२ ॥ आम्हासीहीनाहीतुमचेस्वरूपज्ञान ॥ अपू
 र्वदर्शनदेखिलेंआजी ॥ १३ ॥ परीसरवाचेंपारणोकरवीलेंया
 रूपें ॥ तैणोत्रीवीधतापनीवारीले ॥ १४ ॥ कवणवृत्तीचाल-
 वीजेव्यापार ॥ योजीलेंबीदारकवणेठाई ॥ १५ ॥ आजीचे
 निमित्तकायउपस्थित ॥ ऐकोनीपंढरीनाथबोलतेजाले ॥ १६
 माझीकूळवृत्तीहरीदासाठाउकी ॥ मजसीवोळखीनिखटअसे
 ॥ १७ ॥ मजअसंगासीसंगसर्वकाळत्याचाअनंतजन्माचा
 करणालुबंधू ॥ १८ ॥ सासतुमचेचरणकरूनीबोलेवाचा ॥
 १९ ॥ मीमैत्रनामयाचाअंतरंगू ॥ २० ॥ करोनीयास्नानविधीयावेंशी
 घवत ॥ करावेंसनाथकृपादृष्टी ॥ २१ ॥ बीदारतरीआसेराउ-
 ळाभीतरी ॥ नावसांगोंतरीअनंतजाणा ॥ २२ ॥ जीवीचेंगुज
 गोप्यसंतासीपुसावें ॥ निःसंदेह्वावेंभोजनासी ॥ २३ ॥ ऐसी
 तेअमृतवाणीऐकोनीश्रवणी ॥ आनंदलेमनीभूदेवते ॥ २४ ॥
 आज्ञादेतीदेवाजावेंनीजमंदिरा ॥ शीघ्रवतकरापाकसिद्ध ॥
 २५ ॥ मंगरुक्माइसीसांगेसकळवीवंचना ॥ पार्थिलेंब्राम्हणा
 सकळीकासी ॥ २६ ॥ कर्मटअभिमानोनोळखतीमज ॥ देखो
 नीयांभोजवाटेत्यासी ॥ २७ ॥ कूळवृत्तीनामपुशीलेंमजनी
 हीं ॥ सांगितलेंम्याहीसर्वत्यासी ॥ २८ ॥ सांगातीसंताचासी
 मैत्रनामयाचा ॥ अनंतजन्माचानिटकम्हणोनी ॥ २९ ॥ बी
 दारतरीअसेराउळाभीतरी ॥ सांगेरूपपरीनकळेत्यासी ३०
 नामतरीअनंतदावीलासंकेत ॥ परीनघेत्याचेंचीतआठवण
 ॥ तंवतेविश्वमाताम्हणेजीकृपानीधी ॥ सदाभेदबुद्धीत्याचा
 ठाई ॥ ३१ ॥ विद्यावयाजातीकुळाचाअभिमान ॥ त्याकचेचरण
 प्राप्ततुमचे ॥ ३२ ॥ उदारचक्रवर्तीभक्ताचावीसादा ॥ त्याचा

नीजभावावेळाईतूं ॥ ३३ ॥ तोभाग्यजोडलावैकुंठीचाठेवा ॥ ३
जरीजालादेवानामयाच्या ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥ ॥ ३६ ॥

अभाग २६.

तंवअणीमाहीसिद्धउष्यामहादारीं ॥ तीहींसर्वसामोग्रीसिद्धी
केली ॥ १ ॥ सडेसंमार्जनगुडीचातोरणें ॥ शृंगारीलीभुवनेंप-
रिक्तीं ॥ २ ॥ म्हणतीकाथपुण्यकेलेंविष्णुदासें ॥ देवालोभपीसें
लावीयेले ॥ ३ ॥ दारींदीपावळींचोकरंगमाळा ॥ अभिन्नवसों
हळाआरंभीला ॥ ४ ॥ हंपैमंगळतुरेवाजतीविनोदें ॥ भक्तज
यजयशब्दगर्जताती ॥ ५ ॥ मंगळमार्जननामयातेंकरवीलें
मगआरंभीलेंपुण्यावचन ॥ ६ ॥ देवेंअंगवस्त्रेंआपुलेनीहा
तेंवाहीलीअनंतेंविष्णुदासा ॥ ७ ॥ सत्यभामाराहीरुक्माई
जननी ॥ बैगींअक्षवाणीघेऊनीयेती ॥ ८ ॥ आनंदेंनरनारी
कवतुकपाहती ॥ जीवेंवोवाळीतीनामयासी ॥ ९ ॥ ऐसाआ
पुलीयादासाचाकरीसमारंभ ॥ दीनानाथप्रभूकृपासिंधू ॥ १०
धन्यहावोनामाम्हाणतीसकळलोक ॥ नेणतीयाचेंस्वस्वब्रह्मा
दीक ॥ ११ ॥

अभाग २७.

मगजालास्वयंपाकस्नानवीधीसारा ॥ सकळांहांकाराजाणवी
ला ॥ १ ॥ आलेमहादारींदीधळींआसनें ॥ पुजानारायणेंआ
रंभीली ॥ २ ॥ तवठकळोंम्हाणतीदेवपाहावोकेसेंजालें ॥ स-
र्वस्वरवनेलेंइहीभक्ती ॥ ३ ॥ रत्नजडीतपाससत्तर आणीवो ॥
वरीहीजबैसवीलेपुथककार ॥ ४ ॥ प्रसाळोनीचरणपुशीले
पीतांबरें ॥ मस्तकीआदरेंतीर्थवंदी ॥ ५ ॥ कस्तूरीचेटीळेदि-
व्यचंदनउटी ॥ घातलीयाकंठीतुळसीमाळा ॥ ६ ॥ दशांगसु
धूपरत्नाचादीपक ॥ वोंवाळींनायकवैकुंठीचा ॥ ७ ॥ मगदोहीबा
होपंक्तीमांडिल्यादेव्हडी ॥ राहीरुक्माइपरबडीवादीतसे ॥
८ ॥ चतुर्विधअर्चेअथिलेबहुगुणें ॥ षड्रसपकानेंसर्वांवाई ॥
९ ॥ मगसंकल्पसोडीलानामयाचेनीकरें ॥ भक्तजयजयकारें

गार्जिनले ॥ १० ॥ भोक्तानारायणलक्ष्मीचापती ॥ म्हणोनी प्रा-
णा होती घेतल्या वेगा ॥ ११ ॥ भर्ता भोक्ता कर्ता करवीता आपण,
सहज तेथें पूर्ण सकळ काम ॥ १२ ॥ विश्वंभर रूपा दृष्टीन्याहाळी
त ॥ प्रार्थना करीत ब्राह्मणाची ॥ १३ ॥ देखोनी ते समृद्धी हरीरवी
लेहीज ॥ जाळें नवलचोजपा हाकें सें ॥ १४ ॥ कोण हाग्रह स्तके व्ह
डा भाग्यवंतु ॥ नेणवे अद्भुत महिमा याचा ॥ १५ ॥ ऐसें जे विले
आनंदें धाले परमानंदें ॥ मुखरुद्धी गोविंदें दिधली करी ॥ १६ ॥
कर्पूरें सहीत समर्पिले बीडें ॥ कस्जोडोनी पुढें विनवीतसे ॥ १७ ॥
ऐसा भक्त जनरुमाळु दीनाचा दयाळु ॥ आनंदें गोपाळु उभा असे १८
तया नाम देवें घूलवीले लोभे ॥ बैडावले उभे विद्वानंद ॥ १९ ॥

अध्याय २८.

सकळीकनमस्कार करुनियां देवराव ॥ सांगे जीवींचा भाव तथा
प्रती ॥ १ ॥ तुमचे रूपा दृष्टी करावें भोजन ॥ तेणें होईल संपूर्ण ब्र
ह्मस्थिती ॥ २ ॥ हेची आवडी आहे माझ्या जीवी ॥ ते आजि गोसा
वी पूर्ण कीजे ॥ ३ ॥ क्षणयेक बैसावें स्वस्त अंतःकरणें ॥ संकल्पी
लें नारायणें तुळसीदळ ॥ ४ ॥ संतुष्ट मानसे या तें अंगिकारा ॥ म
गनीज मंदीरा जावें स्वामी ॥ ५ ॥ आजि तुमचा लाजुला भाग्य
योगें ॥ नाम्याच्या प्रसंगें घडली सेवा ॥ ६ ॥ तुम्ही नृत्वीज ब्रम्हा
दीकां पूज्य ॥ सांभाळीलें मजरुपा दृष्टी ॥ ७ ॥ मजनी खालें बासी तु
म्ही करोनी अवलंबन ॥ निष्कामासी पूर्ण केले काम ॥ ८ ॥ अकर्ता
असंस्तु तुमचे नीकतार्थ ॥ जालों पेंथतार्थ वचन माझे ॥ ९ ॥ मग
तैच तुवेंदमहामंत्रेश्वर ॥ हीज जय जयकार करीताती ॥ १० ॥ वी
ज सर्वकाळ वेंपुढता पुढती ॥ आशिर्वाद देती मंत्राक्षता ॥ ११ ॥
पीतां बराचे आचळीं घेऊनी मंत्राक्षता ॥ घालीतसे माथाना मया
च्या ॥ १२ ॥ हेंची तुमचें प्रेम होची रंतन ॥ सुरवीनाम ध्यान राहो रा
दा ॥ १३ ॥ तंव म्हणती धरामर आजि तुम्ही श्रम लेती थोर ॥ लाग
ला उशीर भोजनाशी ॥ १४ ॥ सर्वोठाईतुम्ही सर्वच होऊनी येक ॥

कारणसार्थककेलेनीकें ॥ १५ ॥ स्वामीचा आदरसांगतां अभिन्न
व ॥ नमृतागौरवनीरोपमू ॥ १६ ॥ अकल्पआयुष्यचरंजीवकवे,
आम्हासांभाळावेपुढतोपुढती ॥ १७ ॥ आतां संताचीयापंती
सारावेभोजन ॥ क्तावेपरीपूर्णजीवीचेंकोड ॥ १८ ॥ उज्जिष्टप्र
सादद्यावानामयातें ॥ आसकरूनीपाहृतवासतुमचा ॥ १९ ॥

अभंग २९-

मगसुवणीची ताटेंबोगरोनीपरीकर ॥ रुक्माईनें सत्वरआणी-
थेलें ॥ १ ॥ कनककळसयेऊनीसत्यभामा आली ॥ आपोरातधा
लीदेवराया ॥ २ ॥ सुखाचासुखतस्तुक्तचिंतामणी ॥ पुरवीतो
आथणीनीजभक्ताची ॥ ३ ॥ तेथेंउद्धवअक्रूरनारदतुंबरआणीकअ-
पार भक्तपंथीयेसी ॥ ४ ॥ माहाद्वारींहोतांउभानामाठेला ॥
तोजवळीबोलावीलाकेशीराजें ॥ ५ ॥ देवाचावोरसदेखोनीगौर
व ॥ देहीदेवभाववीसरला ॥ ६ ॥ नीजबोधनिवृत्तीराहितानी-
वांत ॥ लहरींवेसंडीतप्रेमरसें ॥ ७ ॥ देखोनीपंढरीनाथथावि
नलावेगीं ॥ जैसीवत्सालागींतानीधेनू ॥ ८ ॥ उचलोनीचहूंभुजी
दील्लेंआलिंगन ॥ आणीलेउमजूनदेहावरी ॥ ९ ॥ धरोनीबाहु
वटीबिसवीलातारी ॥ स्फुंदतांहिपुरीहोतअसे ॥ १० ॥ अंतरीचें
गुजबोलेरुपासिंधू ॥ करोनीसावधूनामयासी ॥ ११ ॥ कुर्बळुनी-
मायाघांसघालीमूर्खी ॥ तवतोपरलक्षीतन्मयहोतु ॥ १२ ॥ म्ह-
णेजीवलगाबोलेसुखगोष्टी ॥ आर्तआहेपोटीबहुदीवसाचे ॥
१३ ॥ अंतरीचेंसुखबाहेरतूपाहे ॥ गगनाकायआहेपाठांपोद ॥
तैसातोआनंदूआहेपैनिर्मळ ॥ चिद्रूपकेवळसदोदीत ॥ १४ ॥ तु
झेंतेंचीमाझेंमोझेंतेंचीतुझें ॥ आहेंरसइजयेकबीध ॥ १५ ॥ प-
रतोनीयांहृष्टीघालीमजवरी ॥ मीचीनिरंतरींतूचीहोसी ॥ १६ ॥
हातुझासोंहळापाहेउग्रडाडोळा ॥ जवमीआहेजवळाज्ञानदी
पु ॥ १७ ॥ आर्ततुझेपैरीआलेभक्तराणे ॥ सुखाचेपारणेकरवी-
ल्यासी ॥ १८ ॥ परमानंदूमूर्तीधिन्यहानिवृत्ती ॥ सुखाचासांगती

ज्ञानदेव ॥ २० ॥ पवित्रहासोपानपरलोकीचेंतारुं ॥ करीयाचा
आदरुमाग्यवंता ॥ २१ ॥ म्हणोनीपदरिनाथें अश्वासीलेकरें ॥
मीठीदील्लेथिरेचरणकमळीं ॥ २२ ॥ नामाम्हणे तुझेकपेचावो
लावा ॥ विश्रांतीयाजीवाजावीअसे ॥ २३ ॥

अभंग ३८

नामयाचेमुखीदेउनीकवळु ॥ पुसतसेगोपाळुसीणभागु ॥ १ ॥
जेंकरकमळसनकादीकाचेशीरी ॥ नामातीहीकरीकुरवाळीला ॥ २ ॥
म्हणेसांडीसर्वरठंतीजीवींचीकाजळी ॥ विश्रांतीजवळीआहे
तुज ॥ ३ ॥ वियोगाचेशोकेंसीणलासीमार्गी ॥ देहमजलागीवा
ळवीलें ॥ ४ ॥ कोमाइलेवदननीरांजलासीनयनी ॥ नेणेंतुझी
कोणीतानभूक ॥ ५ ॥ गेलासीजवळुनीज्यादिवसापासोनी ॥
नदीसेमजकोणीआवडतें ॥ ६ ॥ धीरनधरवेजीवापाहेदाही-
दीत्रा ॥ माझाविष्णुदासयेईलकेव्हां ॥ ७ ॥ तुजपाहेगरुडाप
रीपाहेमाहादारीं ॥ पाहेभीमातीरीचंद्रभागे ॥ ८ ॥ पाहेपद्म
तीर्थीपाहेवेणुनादी ॥ नलागेतुझीशह्मीस्वंतीवाटे ॥ ९ ॥ अ
नुदीनींभोजनकरीताउदकपान ॥ तेव्हांआठवणहोयतुझी
॥ १० ॥ मीम्हणेधांवतयेसीनधरत ॥ प्रसादाचेंआतंबहुतुज
॥ ११ ॥ धांवोनीयांयेसीआलिंगनदेवी ॥ पुसेनसांगसीसुख
गोष्टी ॥ १२ ॥ तेणेंहर्षेनीयतीडोळियासीदोंदे ॥ लहयमाझे
कोंदेकरुणारसें ॥ १३ ॥ आवडतेंआळुकेंजननीयेचेबाळ ॥
जाणतेकपाळमुकल्याची ॥ १४ ॥ तैसापंदरीनाथमोहेंवोस
रला ॥ नाम्यातेंपाजीलापेमपान्हा ॥ १५ ॥

अभंग ३९

ऐसीतेजेवणीब्रह्मरसाचीधरणी ॥ पुरवीलीआयणीनिजम
त्ताची ॥ १ ॥ नाम्याचेउक्कीपुष्पीकारीलेंदेवें ॥ कवतुकअवघेंपा
हतीहीज ॥ २ ॥ म्हणतीआम्हायेणेंकेंसीमावकेली ॥ बुडवीलेंसर्व
क्रीयाकर्म ॥ नेणेंवेहाकोणदीसेतरीसुलक्षण ॥ नव्हेसत्रीब्राह्म

वेवयशूद्र ५॥ चहुवर्णी वेगळी दीसे याची लीळा ॥ विस्मृती सक
 लापडली कैसी ॥ ५ ॥ निर्धारें नाम्याचा होय माथ बांधू ॥ येणें
 सोडविला संकल्प याचा हाती ॥ ६ ॥ कायावाचामने लोभू
 याची वरी ॥ घातली याशी रीमंत्रासता ॥ ७ ॥ येक म्हण-
 ती आले होते ते निमीषा ॥ आतां आपुले आपण गौप्य करा ॥
 ८ ॥ लोकी कीही मात प्रगट करा म्हणी न बोलावी कोणी कोणा
 पासि ॥ ९ ॥ येक म्हणती आतां या सीच वाळावें ॥ आपुले रा
 कावें लोकनि ॥ १० ॥ अज्ञानासी दीपना हीं प्रत्यवाय ॥ शा-
 स्त्री हाउपाय सिद्ध असे ॥ ११ ॥ आत्मशुद्धी लागी करवी-
 चारणा ॥ करामंत्र स्नाना त्रिपदाजवू ॥ १२ ॥ म्हणोनी सत्य
 रचालीले अवघे ॥ प्रार्थूनी यांदे वें बोलावीले ॥ १३ ॥ संकोची
 तमने दीस लाकवण्या गुणें ॥ कोमाइती वदन स कळी कांची
 ॥ १४ ॥ कायशंका वाटे तुमच्या मनी स्वामी ॥ तेरुपा करुनी
 तुह्मी सांगा मज ॥ १५ ॥ मनाचे मषाळ तुम्ही ब्रम्हबीज ॥ गो-
 प्यनये गुज करुं कांहीं ॥ १६ ॥ मी तुम्हास कळांचें असेरुपा पा
 त्र ॥ सांगा जीवीचे आर्त कण पूर्ण ॥ १७ ॥ मग संपूर्ण दक्षणा
 सहीत तुळशी दळ ॥ वरी त्या पुण्यजळ प्रोक्षणीयां ॥ १८ ॥
 चरणावरी नामा घालोनी नीरवी ॥ म्हणे रुपा असो घावीया
 ची वरी ॥ १९ ॥

अभंग ३२

म्हणती जातीचे हे शिंपी ऐसे धिक्च जाणें यातें ॥ आणी प्रत्यक्ष
 सांगातें जेववीले ॥ १ ॥ उच्छिष्ट निज मुखें स्वीकारीलें याचें ॥
 उरले तें तुम्हाकेंचें क्रिया कर्म २ न कळे निधोरुत्रांति वारे आत्मा
 काय तुमचा नामा अंगभूत ॥ ३ ॥ नवल हें आवडी लोकी कावे
 गळी ॥ बुडवीले सकळी समुळ धर्म ॥ ४ ॥ कोणालो मी तुह्याला
 वीयेलाच ॥ ह्मणे वाकळ बळानी रोप मू ॥ ५ ॥ वीच्यारी तां
 तुह्मी आहें वेषधारी ॥ लोळाबोड वरी दीसे तुमची ॥ ६ ॥ व-
 णां अमधमने दीसे तुमच्या राई ॥ निर्धोरुची कांहीं न कळे आ

॥७॥ वंघनिंघतुम्हापतीनदीसेकोपही ॥ दृष्टीदुजेपणीन
 पडे तुमची ॥ ८ ॥ विश्वआयसुमदीसे तुम्हासबै ॥ नेणोवेहेमा
 न्हादीका ॥ ९ ॥ आत्मीविन्नासलोंवरवेषतुमचा ॥ परीभा
 वअंतरीचानकळेकांहीं ॥ १० ॥ आपुलेंस्वहीतदेसोनी आपण
 पापअथवापुण्यविचारवें ॥ ११ ॥ सर्वभावंकरुनीवीधीतेपा
 लावें ॥ सत्यसांभाळावेंवेदवचन ॥ १२ ॥ वणअमपरलेबोली
 लेजेधर्म ॥ तेंतेंविहीतकर्मआचरावें ॥ १३ ॥ आतांस्वामीचें
 चित्तस्वामीनीकरावें ॥ येशतेंमिरवावेंउभयलोकीं ॥ १४ ॥ तरी
 हातुमचाजिवलगनामा ॥ निर्धारहेआह्माकळोआले ॥ १५

अभंग ३३.

नामपातेंआम्हीजेवविलेंसांगातें ॥ हादोषआम्हांतेंठेवाझणी
 ॥ १ ॥ सर्वत्रचाळकयेकचीचैतन्य ॥ वंघनिंघकोपाह्मणीस्वा
 मी ॥ २ ॥ तरीपुण्यपापबाधाआम्हानाहींकदा ॥ असोवृ
 ळबुद्धनीरंतर ॥ ३ ॥ देहम्हणालसरीयाचेतरीबोडंबरपापा
 चे ॥ अंबरींअभासाचेआप्तसेवी ॥ ४ ॥ नामाऐसेंनामकवणी
 याअवेवा ॥ सांगातुम्हीदेवासाचकरोनी ॥ ५ ॥ तरीतेआजी
 कींजीवनीगगनीकीपवनी ॥ कीयेदोषधरणीमाजीहोता ६
 तोतुम्हासीगोचरुजालाकवणेव्यक्ती ॥ हेखुणानीरुतीसांगा
 मज ॥ ७ ॥ तुम्हीचिदवक्तेंसर्वशस्त्रदृष्ट ॥ परोनाहींआत्मनि
 ष्टपावलेती ॥ ८ ॥ भेदभ्रमूतुमचानाहींमावळला ॥ असूची
 उरलासंदेहसी ॥ ९ ॥ जेव्हीसंकल्पफोडीलापेंधणे ॥ तुम्ही
 आपोचनेंघेतलीकैसी ॥ १० ॥ तेव्हीहीनाहीकैलीवीच्यारणा
 ॥ अधीकारअन्नाआहेकींनाही ॥ ११ ॥ याचीलागींतुम्ही
 प्रार्थुनीखुणासांगे ॥ नाम्याच्याप्रसंगेघडलीसेवा ॥ १२ ॥ आ
 शिवांदेतुम्हीदिल्ल्यामत्राक्षता ॥ त्याच्यासांचेमाथावाकीचे
 ल्या ॥ १३ ॥ मजनीरालंबासीतुम्हीकरोनीअवलंबन ॥ निक्का
 मासीपूर्णकेलेकाम ॥ १४ ॥ हेमाझेबोलणेंतुम्हीऐकोनीसक

ळीकी ॥ परी आझनी वीळखी न धरायाझी ॥ १५ ॥ निःसंदेह
जच केले आजी तुम्ही ॥ उरलें शेष आम्ही स्वीकारीलें ॥ १६ ॥ या
सीधी धीयुक्त कोण प्रायश्चित्त ॥ सांगा कोण ग्रंथ साच करेनी ॥ १७
या हरिदासाचे रज आणी तुमचे चरण तीर्थ ॥ येणें चीपवी व्रत
नूमायी ॥ १८ ॥ यरु तुमचा भाषो तो चीफळला तुम्हा ॥ नामा
तरी आम्हा भिष्कलं कु ॥ १९ ॥

अभंग ३४.

मग केशव म्हणे माझ परिसावचन ॥ गुजमी सांगेन अंतरीचें,
१ ॥ व्रत तपदान सकळ करीया कर्म ॥ येक भूत दया असे जेथें ॥
२ ॥ तो ची सत्यमानी भक्त आणी ज्ञानी ॥ नवी संवेनि वीणी जी
वें त्यासी ॥ ३ ॥ ज्ञानाचें सोभाग्य भक्ती आणी वैराग्य ॥ त्याचें
आरोग्य प्रेम रस ॥ ४ ॥ त्यामी संजीव नूस दासंत संगु ॥ त्यावी
अतूरा गूढ ज्ञक वच ॥ ५ ॥ धर्म अर्थ काम मोक्ष दृष्टी नाणी ॥
वोळ गती अंगणी मुक्ती च्यारी ॥ ६ ॥ इतु हात गेज रुहोत से
नामाचा ॥ दीप त्यालक्षाचा पाजळीतू ॥ ७ ॥ इंद्र पदादी कना
शिवंत होती ॥ म्हणोनी आसती न धरावी त्याची ॥ ८ ॥ इंजा
णोनी साच न धरावी त्याची आस ॥ अखंड माझा वास तू द
दे त्याच्या ॥ ९ ॥ म्हणोनी येस सारी धन्य येकूना मा ॥ जेणे मा
झा प्रेमा अनुभवीला ॥ १० ॥ काम कोप वैरी दुरावोले दूरी ॥
तू दयमंदीरी मज साठवीले ॥ ११ ॥ म्हणोनी मी त्या उनीच्छ
ष्टाझालों से अधिकारी ॥ ब्रम्हरसा सेवी न पगी जेथें ॥ १२ ॥

अभंग ३५.

महामुक्तीक्षेत्र तीर्थ चिंतारक ॥ उपमेसी आणी कना हीं दूजे
॥ १ ॥ ते हें पंढरपुर प्रेमाचें भांडार ॥ नामें नीरंतर गर्जत से
॥ २ ॥ येवटें तीर्थ जवळी असतां पेंस मर्य ॥ कोण भाग्य हात
दैन्य भाकी ॥ ३ ॥ जीव नमुक्त ज्ञानी येथें पुंडलीक मुनी ॥ बैस
लासे ध्यानी परलक्षी ॥ ४ ॥ योग्याचे तू दयीचे नीज ध्यान नेर-

कें ॥ तेजथाचेनी सरखेंवेडावले ॥ ५ ॥ पुण्यपावनभीमादक्षणा
वाहीनी ॥ अमृतसंजीवनीपुण्यराशी ॥ ६ ॥ आनंदरसकूपी
काप्रत्यक्षचंद्रभागा ॥ दर्शनेनयगागर्भवासा ॥ ७ ॥ स्वर्गीमं
दाकिनीलाजोनीराहिली ॥ पाताळीप्रवेशालीभागीरथी ॥ ८ ॥
सहस्रभागभेणेंहोऊनीभागीरथी ॥ सागरामीळतीजालीवेणें
॥ ९ ॥ ॥ ऐसेभक्तजनभाग्याचेकीं सरखुआरोग्याचे ॥ जे
कांबेराग्याचेजन्मभूमी ॥ १० ॥ तेथेंहर्षनीर्भरनामासताचेसं
गती ॥ गीतीगायकीतीर्वीठोबाची ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥ ॥

अभंग ३६.

सकामनिष्कामवाचेह्मणेराम ॥ तोमाझापरमप्राणसखा १
जीवाहूनीआवडतानकरीजीवापरता ॥ पूजीपरमदेवता
भावेंत्यासी ॥ २ ॥ हेमाझीप्रसीद्धजगीब्रीदावळी ॥ हरीदा
साचेकूळीवोळंगदा ॥ ३ ॥ जन्मोनीज्याचेकूळीयेकहरिदास,
धन्यत्याचावंशपुण्यशीळ ॥ ४ ॥ कायावाचामनेनवीसंबे
त्यासी ॥ तेमाझ्यादेवासीदैवजाले ॥ ५ ॥ नामधारकाचेउ-
च्छीष्टजेथेंपडे ॥ उभाराहोनीपुढेंझेलीमूर्खें ॥ ६ ॥ तेमजगो
मदेसेवीतांसरखवाटे ॥ ह्मणोनीधाटेंमाटेंशरीरमाझें ॥ ७ ॥
बहुकांतीपुष्टीयेशकीतीप्रभा ॥ नित्यनवीशोभाहोयतेणें ८
तेसंतसोइरेभेटतीजेवेळी ॥ तेमाझीदीवाळीदसरासण ९
म्हणोनीनाम्यातेंजेववीलेंसांगातें ॥ बहुदीसहोतेंआर्तपो-
टी ॥ १० ॥ जालेतेसर्वथानव्हेपेंअन्यथा ॥ पुढतीसांगाआतां
काय करणें ॥ ११ ॥ अभंग ३७.

तंवम्हणतीहीजपरियेसीगुणनीधी ॥ प्रतिपादीलेंवेदीजे-
जेधर्म ॥ १ ॥ तेतेआचरावेवीहीतक्रीयाकर्म ॥ जेजेवणींभ्र-
मआलेजया ॥ २ ॥ तोचीयेकधन्यजगीदेहधारी ॥ असतांमं-
सारीजीवनम्हण ॥ ३ ॥ आचारप्रथमब्राम्हणाचाधर्म ॥ शौच
नित्यनेमसत्यवाणी ॥ ४ ॥ तपशमदमभूतदयापूर्ण ॥ अखं-

उअनुसंधानस्वस्वरूपी ॥ ५ ॥ स्नानसंध्याजपहोमअध्यायन
वीधी ॥ देवार्चनसिद्धीकरुनीभावे ॥ ६ ॥ वैश्वदेवआणीअती
थीपूजन ॥ नववेब्रह्मयज्ञआवश्यक ॥ ७ ॥ संपादनीहावीधी
सारावेभोजन ॥ त्यावरीश्रवणपुराणाचे ॥ ८ ॥ सर्वकाळव्हा
वेसंतुष्टमानस ॥ असावाविश्वासदेववचनी ॥ ९ ॥ तुह्मीतव
सर्वज्ञक्षपन्नचतुर ॥ देखवावाचीचारविशतलीचा ॥ १० ॥
सांडोनीअभिमानव्हावेशतद्धमती ॥ जोडावीतेकीतीउभय
लोकी ॥ ११ ॥ जावेचंद्रभागेकरावेमंत्रज्ञानी ॥ घावेहोमदान
सत्त्वशक्ती ॥ १२ ॥ पुण्यजनायकीसत्रप्रदक्षिणा ॥ करुनीयाजा
णापवित्रकुळ ॥ १३ ॥ मगऐकोनीपंदरीरावोबोलतेजालेवाचा
आज्ञातेशोरसास्वामीयाची ॥ १४ ॥ परीकायावाचामनेमगे
नतेद्यावे ॥ माझ्यासांभाळावेनामयासी ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ३८.

तुह्मीसदाचारमहंतब्रह्मवादी ॥ तुमचीबागनदीब्रह्मरूप ॥
१ ॥ सत्यवचनजळपवित्रतेनिर्मळ ॥ कृतार्थतेणेंकवळजा
लोसेमी ॥ २ ॥ हातुमचाविश्वासदृढआहेमज ॥ तुह्मीमा
झेपूज्यपरमदेव ॥ ३ ॥ स्नानाचाप्रकारआहेपंचवीध ॥ सां
गेनविद्वदभावेत्याचा ॥ ४ ॥ अर्थीठेउनीदृष्टीवीवेकव्यावा
पोदी ॥ प्रत्ययायेइलगोष्टीअनुभवाची ॥ ५ ॥ उत्तमाहूनीउ
त्तमसत्यवागस्नान ॥ यापरतेपावनआणीकनाहो ॥ ६ ॥
कायावाचामनेदृढधरीजे ॥ हेळाचीतरीजेभवसागर ॥ ७ ॥
बाहीजूभीतरीशुद्धसर्वकाळ ॥ हेदूजेनिर्मळशुद्धस्नान ॥ ८ ॥
हेजयासदेवाघडेभाग्ययोगी ॥ मगत्यानलगेसाधनकांही ९
सकळइंद्रियांचाकरोनीनिग्रही ॥ दंडावाविग्रहोवासनेचा
१० ॥ होतीजेनिर्मळघडेजयास्नाननलगेअनुष्ठानकरणेंत्या-
सी ॥ ११ ॥ सर्वभूतकरुणाहेचीपंचवधेस्नान ॥ साधीतोस-
ज्जनविरळाकोणही ॥ १२ ॥ त्याचेनीदरीनेजळतीपापराशी,

वोसर्वातीथीसीतीर्थरूप ॥१३॥ पांचवेंतेंस्नानकाथाप्रक्षाळ
बीजळी ॥ करणेंतेंआंधोळीलोकीकाची ॥१४॥ कामक्रोधलोभ
दंभमदमत्सर ॥ हेदोषदुर्धरिदेहामाझी ॥१५॥ वीवेकवैराग्य
धरावेमानसीं ॥ राहावेंसंगतीसीसंताचीया ॥१६॥ अनंतज
जन्माचेंहेंचीप्रायश्चित्त ॥ ज्याचेवाचेनित्यरामहृष्या ॥१७॥
शांतीसमादयांनीजबोधेनिवृत्तीआखंडखेळतीजयापाशीं
॥१८॥ तोयेंकससारीधन्यशिंपीनामा ॥ आवडताआम्हाजी
वाहोनी ॥१९॥

अभंग ३९.

प्रार्थूनीसकळीकांबोलेयादवराणा ॥ फोडावासंदेहवासने
चा ॥ १ ॥ स्नानवीधीलागींजावेंचद्रभोगे ॥ संताचेनीसंगे
आम्हीतुही ॥ २ ॥ बापभक्तप्रीयकैवारीयेसुरारी ॥ लीळा
वोडंबरीरवेळूरवेचें ॥ ३ ॥ मगनामयाचाहातधरोनीकरकम
ळी ॥ चालेवनमाळीसमारंपे ॥ ४ ॥ नरनारीकवलुकपाहाती
सकळीक ॥ स्वर्गाब्रम्हादीकठकलेठेले ॥ ५ ॥ सकळसंत
मेळींसहीतशारेगधरू ॥ पाठीसीदळभारूब्राह्मणाचा ६
आलेचंद्रभारोहरिनामगर्जन ॥ केलाप्रणीपातपुंडलीका-
सी ॥ ७ ॥ मगप्रक्षाळोनीचरणकेलेप्राणायाम ॥ बापसकळ
धर्मजनीतास्वये ॥ ८ ॥ समस्तद्वीजकुळाकरोनीप्रदक्षिणा
आरंभीलेस्नानाविधीदेवें ॥ ९ ॥ चाचरकूरळशीरींरुळतीपाठीवरी
पीतांबरधारीशासतनू ॥ १० ॥ सुंदरकमळनयनसुरवप्रभा-
राशी ॥ तेध्यानमानसीसनकादीकां ॥ ११ ॥ मगगोमयमृत्तिका
आणोनीयादेखा ॥ मोदोनीयाउदकावेदमंत्रें ॥ १२ ॥ करूनीप्र
योगसारीयेलेस्नान ॥ केलापरीधानसोनसळा ॥ १३ ॥ ब्राह्म
णाचेंतीर्थमस्तकींवंदीलें ॥ अभिवंदनकेलेंहरिच्यादासा ॥ १४
सारीनीयासंध्यानित्यनेमसर्व ॥ पूजीलेभूदेवदिधलीदानें १५
हणोहृपाट्टीमजकेलेंसनाथ ॥ पुरवीलेंआर्तहृदईचे ॥ १६
येथूनीसंशयोनधरावामानसीं ॥ मानावेंआम्हासीआत्मरू

प ॥ १७ ॥ मगचाहिलेसत्वरआलेमहाद्वारा ॥ आज्ञाद्विजवरा
दिधलीदेवें ॥ १८ ॥ तेथेंहरिखेनीभरनामानीजबोधें ॥ नाच
तोआनंदेंगरुडापरी ॥ १९ ॥

अभंग ४०.

मगसमस्तभक्तमंडळीसहीतवनमाळी ॥ प्रवेशलेराउळीपरमा
नंदें ॥ १ ॥ राहीरखुमाईसत्यभामावेगीं ॥ देवातेंअष्टांगेंनम-
स्कारीती ॥ २ ॥ बापसरखसिंधूस्वामीआर्तबंधू ॥ प्रीतीपरमानं
दूनीजभक्ता ॥ ३ ॥ सत्यभामेनेंकेलेप्रक्षाळणचरणा ॥ रुक्माईविं
जनाजाणवीती ॥ ४ ॥ विडादेतीराहीउभीउजवावाही ॥ दृष्टी
वेऊनीपाईकवळीमनें ॥ ५ ॥ शूकसनकादीकनारदतुंबर ॥
करतीजयजयकारनामघोषें ॥ ६ ॥ आलेबंदीजनपदतीब्री
दावळा ॥ ध्यानतदयकमळीचंद्रचूड ॥ ७ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वर
सोपानसांवता ॥ जवळीत्याजनमित्राबोलावीलें ॥ ८ ॥ सक-
ळीकांचीमंडळीपरमानंदंतुमी ॥ सारोनीश्रीपतीआरूगणा
॥ ९ ॥ मगबेंसोनीयेकांतीपंदरीचाराणा ॥ करीतसेचीचारणा
निजभक्तासी ॥ १० ॥ सकळीकब्राम्हणआणावेभोजना ॥ नी
रसावीवासनासंदेहची ॥ ११ ॥ उठोनीप्रातः काळीयावेंशीघ्र
वत ॥ द्यावयाअक्षतब्राम्हणासी ॥ १२ ॥ नीजबोधेंआनंदेंदु
वेंखेळेमेळे ॥ भोगावेसोहळेस्वानंदाचे ॥ १३ ॥ फोडावीतयाची
भेदभ्रमदृष्टी ॥ द्यावीतयामेटीनिजरूपाची ॥ १४ ॥ संतगती
चाप्रगट्ठावांमहिमा ॥ द्यावीभक्तीप्रेमानामयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४१.

मगसरखशेजारीदेवपर्येसीपहूडले ॥ विश्रांतीसीगेलेसकळभ
क्त ॥ १ ॥ ब्रह्मवीणाकरीघेउनीब्रह्मसूत ॥ जाणवीयेकांतनार
दमुनी ॥ २ ॥ बापपंदरीनाथसरखाचासरखसिंधू ॥ नित्यनवा
आनंदूसोहळाकरी ॥ ३ ॥ विश्रांतीविसावाजेंविश्वमंगळ ॥ ते
नामनिर्मळ विठोबाचें ॥ ४ ॥ तोभक्तशिरोमणीवैराम्यपुतळा

॥ नो मे मलका धरो नीकं ॥ ५॥ तेणें श्रवणा मृतें लहदय कों दाटलें प्रे-
 णाचे सुटले पाझर नथनी ॥ ६॥ हर्षे निर्भर मनी देवो नारद सुनी ॥
 ॥ ती आलि गणी येक मेकां ॥ ७॥ जाती चंपक सुमन तुळसी माळाया मि-
 षीता ॥ दील्या त्या उचिता कंठ माळ ॥ ८॥ मग नमस्कार करोनी
 कल विराजिन ॥ मारलें श्री भुवन ब्रम्ह सुखें ॥ ९॥ मग चाली लेते थो-
 नी रूपी नारद सुनी ॥ लहदयीं संजीवनी कृष्ण राम ॥ १०॥ तेणें त्या
 विप्रांती नित्य दृष्टी मनी ॥ नामाजी वेंचरणी धिनटला ॥ ११॥

अभंग ४२.

जीवींचें गुजरा ही रुक्मा इसी पुसे ॥ न धर वेमज हां सें नवल चाटे
 ॥ १॥ काय अभिप्राप आला देव राया ॥ केली आपणा या आत्म
 शब्दी ॥ २॥ हे मज बाई सें सत्य सांगा वाणी ॥ कवणें चक्र पाणी
 भूलवीले ॥ ३॥ सूर्य आणि अंधारु वर्तये के ठाई ॥ हे भूत भविष्य
 ना हीं वर्तमान ॥ ४॥ ऐसें हे अघरी तजरी घडेल प्रसंगी ॥ तरीच
 दोष सें सर्ग दिवराया ॥ ५॥ अभिमाक्षी बीजे पा लहे जती सरवा
 डे ॥ कीं बुडाले सांपडेल वणजळी ॥ ६॥ ऐसें हे अभिन्न वजरीं घड-
 ले प्रसंगी ॥ तरीच सें सर्गीं पती देव ॥ ७॥ ज्योतीसी अनुमाळुमी
 काल्या कपूरीं ॥ पुढती त्या सी उरी उरे जरी ॥ ८॥ ऐसें होय जरी या
 निभुवना माझारी ॥ तरीच श्री हरी वसती दोष ॥ ९॥ तरी हे न क-
 ने मा ते सांगा वेंसाचार ॥ सर्वज्ञ चतुरवडी लतुल्ली ॥ १०॥ रुक्मा
 ई म्हणे या ना मयाचे चाडे ॥ अनंत पवाडे केले देवें ॥ ११॥ ७.

अभंग ४३.

रुक्माई म्हणे पर्येसी वो आरजे ॥ सांगेन सकळ जे बर्म तूज ॥ १॥
 अनाय माहेर येक चक्र पाणी ॥ बहु दीना लागींनी लोभापर ॥ २॥
 म्हणे नीचां भूललां देवना म्याचे नीलोभें ॥ कर्म सत्प्राप्त में अंगिका-
 रीलीं ॥ ३॥ तरी आवडीचा वोर सन करी काय काय ॥ ह्यामसिद्ध अ-
 नुभव आहे लोकां ॥ ४॥ विषय विषय सख विषयाचे गळाले ॥
 तथाचे सोहळे करिती लोक ॥ आंधळे पांगूळे मूके अनर्गळ ॥ परी

जावापरीसबाळपंढरियेमाते ॥ ६ ॥ अंतरीच्याकळवळने
 खेळवीलाडेकोडे ॥ परीसेधिलासावेनाडेचोरसंग ॥ ७ ॥ यी
 तोच्यापडीभरेनेघेपैवीकृती ॥ देखोनीविभांतीथोरमानी ॥ ८ ॥
 म्हणेमाझेअळिवेदीठावेलझणी ॥ इडपीडघेरुनीवदनजु
 बी ॥ ९ ॥ तनूमनप्राणाचीकरुनीबोंवाळणी ॥ जावेहेमाझे
 म्हणेजीवे ॥ १० ॥ स्नेहाच्यासंभमेनेणेंलोकसाज ॥ ११ ॥ चलोनी
 भूजघालीकंठी ॥ १२ ॥ तैसीचपरीआहेयाविडुलाच्यापादोवि
 तयाच्यापादेठेविलेंजेणें ॥ १३ ॥ नपाहेतयाचेजातीकूळकर्म ॥
 वणीभ्रमधर्मशास्त्रवाणी ॥ १४ ॥ अनंतजन्माचाकायामनेवाचा
 आहेयादोषांचाक्रणानुबंधू ॥ १५ ॥ तोनकळेसुटेकोणीचेन
 ल्यांतो ॥ जीवलगासांगातीजालानामा ॥ १६ ॥

अभंग ४४.

मगनारदातेपुसेसत्यमामादेवी ॥ विस्मयोमाझ्याजीवीथोरवा
 टे ॥ १ ॥ सांडोनीयाथोरीदेवासुगुदमणी ॥ नाचतोकीर्तनीस
 तापुरें ॥ २ ॥ तरीकोणीयेजन्मीचेकायकाययाचें ॥ घेतलेंना
 माचिरीणदेवे ॥ ३ ॥ येकापुंडलीकचेंनिपांगेंयेणेंहोथीरंगें ॥ अठ्ठा
 बीसयूगेंउभ्यागेली ॥ ४ ॥ नपाहेपरतोनीउभापाठीमोरा ॥ न
 बोलेनिष्ठुरावचनकांहीं ॥ ५ ॥ तरीकोणीभीतीदेवाक्रणान्चें
 राखीतोआनंदेबळीचेंद्वारदवीकीलापाईकुकायावाचामना ॥
 जालापांडवांचावेळाइत ॥ ६ ॥ जेंजेंजयाआवडतेंतेंधरोनीर
 प ॥ पाववीसंकल्पसिद्धीत्याचें ॥ ७ ॥ चैकलायेकटुयेकेलेनी
 जीवे ॥ भक्ताचेंकरावेंसकळकाज ॥ ८ ॥ ऐसेभक्तअपारआहे
 भूमंडळी ॥ कीतीलागावळीअसेलत्याची ॥ ९ ॥ म्हणेनीमा
 झ्याजीवीवाटेथोररवंती ॥ स्वामीतेझीणवीतीयुगायुगी ॥ १० ॥
 भक्तांचेआवडीत्यजिलेवेंकुठभूवन ॥ चित्तअमृतपानमवाटेगो
 ड ॥ ११ ॥ अखंडआवडेसंताचेसंगती ॥ बैसोनीयेकांतीघेतीवा
 स ॥ १२ ॥ ऐसेंइहीचाळवीलेवेण्यावी ॥ आमुचेघरगोसावीभूल

वीले ॥ १४ ॥ त्यासकळीं हूनी पटीयें ता देवाये हूनामा ॥ भक्तीमा
वडेमादिल्लासासी ॥ १५ ॥

अभंग ४५.

तंव म्हणती नारद सुनी परिये सावो माते ॥ सांगोन मी तु तें सत्य
मानी ॥ १ ॥ हानि विंकल्य देव येत से रूपा ॥ करावया कुरा भक्त
जना ॥ २ ॥ हा शरणों गत वत्सलु अनाथा कृपाळु ॥ मोरवी द
याळू ब्रीद जगी ॥ ३ ॥ जो शब्द व्रजनी ता सकळ विधीकर्तो ॥ ध
र्मीचा पाळी ता पक्षपाती ॥ ४ ॥ म्हणोनी जन्म कर्म असंख्या तज
गी ॥ केली याची लागी नारायणें ॥ ५ ॥ अब्रह्मची से सो सले
गर्भवास ॥ राखी तो उदास बळिचें द्वार ॥ ६ ॥ विकीला पाई क
काचा वाचामना ॥ जाला पांडवाचा मोलेवीण ॥ ७ ॥ गोकुळी
मंदाची राखी लींगो यने ॥ प्रीती उच्छिष्ट खाणें गौळीयाचें ॥ ८
विघ्न पडे तेथें आपणा बोदवी ॥ संकरी सोडवी माझी म्हणोनी
९ ॥ सोरोनी अभिमान नीच कामें करी ॥ जाला से अधिकारी
दास त्याचा ॥ १० ॥ आज्ञावाहेशी रीजी वेंजत न करी ॥ मानि
ली सोयरी जीव लागे ॥ ११ ॥ येक अपमानी तो दांवेवरी बांधीती,
उपहास करिती हर्ष मानी ॥ १२ ॥ केले अपराध ने घे आपुल्या
चीती ॥ दुणावी तो प्रीती नित्य नवी ॥ १३ ॥ ऐसे ब्रम्हाड नायकू
देवा सुगुटे मणी ॥ हे त्याची करणी रव्याती जगी ॥ १४ ॥ आम्ही
सकळ भक्ताचे पूर्ण अंश ॥ चरणीं चार कना मयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४६.

तंव नीज गूजरु कमाई पु से पंढरी नाथा ॥ ठेउनी यां गाथा चर-
णावरी ॥ १ ॥ सर्वां हूनी पटीयें ते ते काय स्वामी याते ॥ ते मज-
नीरु ते सांगा स्वामी ॥ २ ॥ हे माझ्या जीवींची फेडावी आशका ॥
ब्रम्हाड नायका कृपाळू वा ॥ ३ ॥ नरंगे तु मचें विनय योगी यांचें
ध्यानी ॥ वेकुं ठ भूवनी प्रीती नाही ॥ ४ ॥ तेथींचे सरव भोग स-
कळ वीला सनावडती उदास कवण्यागुणे ॥ ५ ॥ सायो ज्यता

सुक्ती आपुली देऊनी ॥ ज्ञानी ते निर्गुणी बुडवी ते ॥ ६ ॥ साहू
नी जिवलग कीणतु मचे सरवे ॥ जेत्याचे नी पेंसरवे वेडावले नी
॥ ७ ॥ चतुरानना ऐसास्तवीता चतुरपणें ॥ अठराही पुराणें वे-
दचारी ॥ ८ ॥ परी ते ही उबगली म्हणती नेती नेती ॥ शिण-
ली वेवा दतिसाही जणें ॥ ९ ॥ ऐकोनी पंदरी नाथ बोले रुक्मा दे-
सी ॥ तू कावो नेणसी गुजमा दे ॥ १० ॥ कायावाचा मन सर्वे निर-
तरी ॥ आहेना म्याचरी लोभमाझा ॥ ११ ॥ ॥ १२ ॥

अभंग ४७.

जीवींचें गुजगोप्य सांगेन तु तें ॥ ऐक एकचित्ते मनोधर्म ॥ १ ॥
आवडते हे माझे भक्त परम सरवे ॥ जे सबाख्य सारिखे समे म-
ळ ॥ २ ॥ त्या परी सयोरना हीं मज दुजें ॥ मज त्याचे नी कामें ना-
रूप ॥ ३ ॥ भक्त सर्वा होनी पदी घेंते माझी या बोजी वा ॥ भक्त हा-
वी सावा ज्ञानी यांचा ॥ ४ ॥ भक्त माझा सरखाचा होऊनी मज
भक्त अलंकार वैराग्याचा ॥ ५ ॥ भक्त वो माझी या जीवींचे नि-
ध्येय ॥ भक्त परम प्रीय कुळ देवत ॥ ६ ॥ भक्त संगे सरखावे श्रांत
वी सावा ॥ भक्त माझा ठेवा सर्व धन ॥ ७ ॥ भक्त हे माझी या पाण्या-
चे भूषण ॥ भक्त ते नीधान निक्षेपींचे ॥ ८ ॥ भक्त यश कीर्ती भ-
क्त सरव फर्ती ॥ भेदे तरी पुरती सकळ काम ॥ ९ ॥ भक्त माझ
सर्व सखाचा अधिकारी ॥ भक्ताची या धरी वस्ती माझी ॥ १० ॥
मज आणी भक्ताना ही वेगळीक ॥ त्यावे सर्व सरख भक्त माझे
भक्ते नाव ध्यावे भक्तीरूप ध्यावे ॥ भक्ते मूरव पाहावे घडिये घडिये
भक्तीरुदयी माझे चिंता वेचरण ॥ भक्ती आलिंगन घावे मज ॥
धर्म अर्थ काम मोक्ष मुक्ती चारी ॥ देतां न धरी करी भक्त माझा ॥ ११ ॥
॥ भक्त न मागे काही न घाली मज मार ॥ मज हनी उदार भक्त मा-
झा ॥ १२ ॥ पत्र पुष्प फळ जल ते सर्व भावे ॥ भक्तांचें मज द्यावे आ-
सकल्ली ॥ १३ ॥ जीवे वाट पाहे केव्हा भक्त येती आवडते ॥ ते मज
पंढी घेंते सर्व भावे ॥ १४ ॥ तरी मी भक्ताचा की भक्त आसके ॥

सोईरेनीजावैयेकमेक ॥ १८ ॥ म्हणोनीनामघाचेआर्तयोरजीवा
जळोनीनवजावादूरीकोठें ॥ १९ ॥

अभंग ४८.

तंवतेसकळीकआलेशीघ्रवत ॥ आनंदेंगर्जतनामघोष ॥ १ ॥
प्रेमउचबळतअंतरीबोधले ॥ समेंलोढलेचरणानरी ॥ २ ॥
श्रीसुखाचाआनंदुनवर्णवेवाचे ॥ एवढेंमाग्येचेंबोलावया ॥
३ ॥ आलिंगुनीदेवेंधरिलेंहृदयकमळी ॥ सादरसोभाळीकपाह
ली ॥ ४ ॥ श्रीसुखाचावासपाहतिवेळोवेळां ॥ झालाथेकवेळा-
आनंदाचा ॥ ५ ॥ मगउदारचक्रवर्तीज्ञानीयांचारावो ॥ सांगेजी
वींचाभावरुक्माईसी ॥ ६ ॥ केलाचंद्रभागेसंकल्पसंपूर्ण ॥ तो
झावाउत्तीर्णसर्वभावे ॥ ७ ॥ क्षेत्रवासीहीजसुशीळसदाचार,
जेपुण्यसागरभूदेवत ॥ ८ ॥ ज्याचेनीदर्शनेंपापतापजाय ॥ ये
शरीतीहोयचरणतीर्थ ॥ ९ ॥ तरीतेप्रार्थनीयांआर्जाआणावे
निजभूषना ॥ घावयाभोजनाभक्तीभावे ॥ १० ॥ तेणेंसकळकाम
होतालपरीपूर्ण ॥ घ्यावेंआदिर्वादवचनब्राह्मणाचे ॥ ११ ॥
तंवम्हणेरुक्माईब्रह्मांडनायका ॥ अक्षतसकळीकायावीदेवा
॥ १२ ॥ सकळहीसिद्धीसिद्धअसतीसदेदीत ॥ करजोडोनीति
ष्ठतसकळकाम ॥ १३ ॥ मगहांसोनीपंदरीनाथबोलेकवतुफें ॥
जीवलगाआइकविष्णुदासा ॥ १४ ॥ पुढतीकवतूककरणेंतुज
लागीं ॥ नामयासीयेगीकळलीरगुण ॥ १५ ॥ ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥

अभंग ४९.

केशवम्हणेनाम्यासुखाचेंनिधान ॥ देरेआलिंगनआवडला
॥ १ ॥ जिवलगाजवळूनीनवजेकोठेंदूरी ॥ वाटेतुजअंतरीं
घालावासी ॥ २ ॥ नपुंरमाझेंआर्तयेतांतुझेंसुख ॥ मजनिव
तुसीभूकवाटेथोरी ॥ ३ ॥ उत्तंडीतचिंतअरवंडतुजकारणें ॥ तु
जदेखिल्यापारणेंहोयनयना ॥ ४ ॥ अमंतजभाचाहाक्रुणा-
बंधू ॥ तरीचप्रीतीवाढूनतुदेतूझा ॥ ५ ॥ तूंमजलागुनीदेह

कवेतीदायले ॥ उग्रतपसाधीले जन्मो जन्मी ॥ ६ ॥ लज्जोनी सर्वमाया
चित्तनी रोधीले हृदयी मज बांधीले बंध्य करोनी ॥ ७ ॥ तुज काय देई
जे उतरार होइ जे ऐसे न देखी जे धिभूवनी ॥ ८ ॥ शरीर प्राणाचा तुवा
देउनी बळीदान ॥ केले पै निर्वीण भक्तराया ॥ ९ ॥ क्तावे म्यादास्य
त्यआपुले नीजगे ॥ तुज तरी कांहीं न लगे देणें घेणे ॥ १० ॥ ना मा
म्हणे देवा तुम्ही दीनाचे केवारी ॥ म्हणोनी मज वरी करीसी मोहो ॥ ११

अभंग ५०

मग भक्तजन वत्सल सरवसिंधू राशी ॥ निभर मामसी परमानं
दे ॥ १ ॥ सरीसे सकळ भक्त घेऊनी पंदरीनाथ ॥ चालीले अस
तया वयासी ॥ २ ॥ बाप लोकवतु कीं अनायाचानाथ ॥ भोगीया
धीमंतर खेळु खेळे ॥ ३ ॥ तंव ते उदीत भाग्य भाग्यवंत ॥ दर्शनाचें
आर्त होतें त्यासी ॥ ४ ॥ सकळ हीमी कोनी गेले कुंडलनीधी ॥ तंव
आले कमळापती दर्शनासी ॥ ५ ॥ तेथे देखोनी या सकळी कांचा
मेळा ॥ केला हीजा सकळा प्रणीपातु ॥ ६ ॥ म्हण सांडोनी देह बुद्धि
भिः से देह द्वावे ॥ रुपाकरोनी यावे भोजनासी ॥ ७ ॥ पाळावे आपु
ल्या दीधल्या सत्यवचना ॥ करानी वासना तुली माझी ॥ ८ ॥ स्नान
संघ्यावी धीसारोनी समस्त ॥ यावे शीघ्र वतने वेद्यासी ॥ ९ ॥ तेनी
वाले दर्शन नृप जाली प्रने ॥ परी सोनी वचने अमृतोत्तम ॥ १० ॥
आम्ही तरी आश्रित हे नीजा पास ॥ आशिर्वाद नित्य देतो तु
म्हा ॥ ११ ॥ सर्व भावे अमृत नाक नाचा सांभाळ ॥ स्वामी दीन दयाळ
विरव बोले ॥ १२ ॥ तुम्ही महाराजराजराजेश्वर ॥ पाहावे नीरतर हृषी
दृष्टी ॥ १३ ॥ तुमचा हा आदर निरोप म्हा सर्वथा ॥ दीली मान्यता वेद
चना ॥ १४ ॥ ते भाष आपुली जतन सर्व भावे ॥ साक्ष करोनी या
नाच्या ॥ १५ ॥

अभंग ५१

बाप आर्तबंधू सकळ ही जीवकंद ॥ भक्तचा सरवसिंधु पंदरीपातो
॥ १ ॥ हर्षनिभर चित्ती आले निज भूवेना ॥ सांगे वी वचना रुक्मा रसी ॥

२॥ धन्यदिवस आजीजाला सोनीयांचा ॥ सोहळा भक्ता-
 चा आरंभीला ॥ ३॥ प्रार्थिलें ब्राम्हणाभोजनाला सुनी ॥ येता
 ती सारोनी स्नान विधी ॥ ४॥ आजोचे कवतूक पाहवें अभि-
 नव ॥ हा सोनीयां देवबो तुते झाले ॥ ५॥ तब म्हणे रुक्माई
 अहो जी पूर्ण कामा ॥ स्वामी मेघः शांभाकृपानीधी ॥ ६॥ त्या
 चे पुर्वे पुण्य आजो जाले फलोन्मुख ॥ पाहिले श्रीमुख चरण
 वृमचे ॥ ७॥ तब ते निलनेम सारोनी आपुडे ॥ वेगीं दिज आल राउ
 कांगणा ॥ ८॥ नमस्कारुजी देवें सवीले आसनी, पूजा कर पाणी
 आरंभीली ॥ ९॥ चरण प्रक्षालण गंध तुळसी माळा ॥ घातली पा
 गळां जा भूषा ल्या ॥ १०॥ उजळोनी दीपक बोवाळोनी प्रीती ॥ मग
 ते पात्र पत्ती मांडी येत्या ॥ ११॥ रत्नजडीत सकळां सवणीची ता
 रे ॥ बड सवर घटेन भाभाजी ॥ १२॥ विस्तारोनी विंगेले हे पेहे चांग ॥ सं-
 कल्प प्रेरगे सोडी येला ॥ १३॥ मग देउनी आपोशने अमर नुदाम
 णी ॥ प्रार्थीतो जोडोनी करक मळ ॥ १४॥ म्हणे कवळो कवळो व्या
 चें नाम अच्युताचें ॥ भोजन भक्ताचें सरस्व ॥ १५॥ ऐसें जे विठे
 आनंदे घाले परमानंदे ॥ मुखवादी गोविंद समर्पली ॥ १६॥ र
 लाचे दीपक उजळोनी आरती ॥ साष्टांग श्रीपती नमस्कारीले १७
 मग जोडोनी दोनी करची नवा तो श्रीरंग ॥ म्हणे आजोचा प्रसंग
 शककाळ ॥ १८॥ आह्या तुह्या मेदी जाल्या सरस्व गोष्टी ॥ भरली
 सकळ सृष्टी परमानंदे ॥ १९॥ अवघे संत जन आमुचे सांगाती ॥
 जे उये कापा ती सरिसे आम्ही ॥ २०॥ म्हणोनी सकळी कापाचारी
 लें देवें ॥ कवतूक अवघे पाहती दीज ॥ २१॥ ब्रम्हादीक देव तिष्ठत
 पाहति व्योमी ॥ वंचलो आसी भक्तीकृता ॥ २२॥ स प्रेम देउनी
 बुझावी लानाभा ॥ ऐसें भाग्य आम्हा स्वर्गाचा हो ॥ २३॥ ॥ ७॥

अभाग ५२.

निवृत्तीज्ञानेश्वर सोपान सांबता ॥ जनमीत्र पदीयंता जीवलगू ॥
 आसंदकदामा विसोबाखेचर ॥ नरहरी सोभार आदिकरोनी ॥

॥२॥ बापआर्तबंधूकृपाकुदीनाचा ॥ अभिमानभक्ताचानसो
 डीकदां ॥३॥ चोरवामेळावकामक्तवत्सलालाडका ॥ तोबोलावी-
 हादेखाआरोगणें ॥४॥ वैराग्याचामेरुतोगोराकुंभारु ॥ आव-
 डतांडीगरुकेशावाचा ॥५॥ ऐसेथोरसानेसकळभक्तराणें ॥ देवेंआ-
 रोगणेंबोलावीलें ॥६॥ सधूपआणितुळशीच्यामाळा ॥ पूजिलें
 सकळादेवरायें ॥७॥ तंवराहीरखुमाईसत्यभामासती ॥ विस्तारो-
 नीआणितीविविधवाणी ॥८॥ भोंवतीभक्तमंडळीमध्येवनमा-
 ळी ॥ शोभेनभूमंडळीचंद्रजैसा ॥९॥ सकळामुरवीकेवळदेतसे
 नीजकरें ॥ उच्छिष्टपितांबरेंसावरीतुं ॥१०॥ त्यासरवाचापारुदे-
 खोनीवेकुंडी ॥ होतेखुलुमीठीसरवराशी ॥११॥ ऐसेतमोजनजा-
 लेंरेवेळेमेळी ॥ ब्रह्मरसेधालेसकळभक्त ॥१२॥ तंववीमानेंआका-
 शीदाटलीसकळ ॥ करीतीकल्लोळपुष्पवृष्टी ॥१३॥ तेदेखोनीरि-
 जवरपडिलेचिंतवणी ॥ म्हणतीजालीपेंहाणीजिवीत्वाची ॥१४॥
 नव्हेहाज्ञानमार्गनव्हेवैराग्य ॥ नवलभक्तीभाग्यभावडीचें ॥१५॥
 येकह्मणतीहापांडुरंगसाचे ॥ येकह्मदेभाग्यकेचेंमानवीया ॥१६॥
 हानकेगुणिवतक्रियाकर्मातीत ॥ यासीमाभक्षितकायपडे ॥१७॥
 नाहीयासीअपनाहीयासीपर ॥ नाहीयाआचारजातीकूळा ॥१८॥
 षड् मार्गसंमंथनाहीयाच्याठाई ॥ विकल्पाचेनाहीलवणकदा ॥१९॥
 रूपेचाकोवळासोयरादीनाचा ॥ उदारयामनाचालोभा-
 पर ॥२०॥ आनुसरेत्याचेमायाजालतोडी ॥ वेंसणेंतेंसोडीसं-
 साराचे ॥२१॥ यानामयाचीमाताआम्हातुम्हादेखता ॥ शिण-
 लीवेचादतांनापरी ॥२२॥ नेदीतीच्याहातीचातलापाठीसी,
 धरीलाजीवेंसीमाआम्हाणोनी ॥२३॥ देहाचावीसरुयाच्यारुपा-
 च्यादर्शने ॥ चरणाचेनीस्मरणेंचिंतनीचे ॥२४॥ सुखगोष्टीयासी
 केडीयाएकांत ॥ तेणेंपुरतसेअंतजन्ममरणाचा ॥२५॥ ऐसेया
 चेबोलणेंएकोनीपेंढारिनायें ॥ दीलहेंसकळीजनैअभयदान ॥२६॥
 मगनिजरूपदावीलाझालातयेवेळी ॥ नायाह्मदयकमळीआलि-

तं वदित्यरक्षयणीमस्तकीं कीरीटी ॥ मळवरल ल्लाटीं कस्तूरीचा
 ॥ १ ॥ माय ॥ रविसावेटी कुंडलें गोमटी ॥ पाहात कुपाहणी नि
 जगता ॥ २ ॥ तोडुंडली काचडेवा पूर्व पुण्यराशी ॥ वेकु ठनी वा-
 सादेवरावो ॥ ३ ॥ वदन निर्मळ बाहास स्मित वेल्लाळ ॥ दर्शनी
 रत्नकीर्ण तेज फांके ॥ ४ ॥ त्या सरवाचे अधिकारी भक्त सप्रेमळ ॥
 लहरीं सर्व काळ हरीचें आन ॥ कोस्त भवै जयंती पदक लहयाव
 री ॥ शोभन साजीरी तुळसी माळ ॥ ५ ॥ श्रीवत्सलां छन प्रीतीचें
 सुषण ॥ चचीलें चंदन संदरशा पतनू ॥ ७ ॥ शंखचक्र करी ते कर
 कसावरी ॥ पीतांबर धारी जलदनील ॥ ८ ॥ समचरण स्वयं उभा
 वीट वरी ॥ रुळती तोडरीं दानव देत्य ॥ ९ ॥ तेणें दिव्य तेज ब्रह्मा
 उधवळले ॥ प्रकाश लोपलें दिगंडळ ॥ १० ॥ सकळ संत दीज दे
 खलीच लुभुज ॥ शंखचक्रां बुज गदापाणी ॥ ११ ॥ कीटकी पक्षी
 पक्षपाषाण तरुवर ॥ देवती दीज वर विठ्ठल रूप ॥ १२ ॥ परमा
 नंद बोधें नीवाले आनंदें ॥ मैदा मैद बोधें बीज रोनी ॥ १३ ॥ येकावी
 ण दुजे तेथें न दिसे पै आन ॥ नाही आठवण देह भावा ॥ १४ ॥ स
 वात्स्ये कोदली अवधी विठ्ठल मूर्ती ॥ जे सरवाची विभोती योगीया
 च्या ॥ १५ ॥ प्रेमें बोसंड तसकळ भक्तजन ॥ देती आलिंगन यकमे
 का ॥ १६ ॥ हर्षनिर्मल चिती आनंदें गर्जती ॥ पावले विभोती सक
 ल दीज ॥ १७ ॥ ऐसा ब्रह्म नंद तो हळा भोगवी सकळा ॥ आपुल्या
 प्रेमळानी जदासा ॥ १८ ॥ करोनी सावधान वेकु ठी चाराणा ॥ नामा
 घाली चरणावरी त्याच्या ॥ १९ ॥ ॥ २० ॥ ॥ २१ ॥ ॥

अध्याय ५४.

बापभती प्रीय पाहेळ पाहणी ॥ करीत सेकरवगो ही जाम्हाणासी
 ॥ १ ॥ सर्व भावें शरुणें सर्व काळी मज ॥ ते हे भक्त राज सर्व माझे ॥
 ॥ २ ॥ याचिनी उपकारे दादलो संपूर्ण ॥ भक्तां पराधीन जालें तेणें ॥ ३ ॥

भिद्विज्ञानेश्वर आणि हा सोपान ॥ हे मुमुक्षु मणी जाणत
 मूर्ती ॥ ४ ॥ सर्व भूती भजतो सर्व भावे सर्वथा ॥ केलापें आपैत त्या
 बुद्धी ॥ ५ ॥ हा जनमित्र जीवलगा मुखा सोपया ॥ सांडीला ससा
 रावो वाळुवो ॥ ६ ॥ माझे नामी दृढ धरोनी निरता सारवंड उदास दे
 ह मावी ॥ ७ ॥ जीव होनी पदरीयंता हा मक्तराव ता निधार सां
 गतां नवलावयाचा ॥ ८ ॥ लहदयची दसोनी आपुलेनी हाते ॥ ता
 वदीलामाते लपावया ॥ ९ ॥ बास दिवसाचा हा मक्तराव त्या ॥ मा
 ये सांडी पलावेणु नादी ॥ १० ॥ म्हणवी तो माझा त्या दिवसा
 पासोनी ॥ नेणें मजचांचीनी आपी ककां ही ॥ ११ ॥ हा विसो
 वारवे चर आणि हानर हरि सोनार ॥ हा गोमकुंभार अंतर
 निष्ठ ॥ १२ ॥ समाधि स्थ सदानां वा ले निश्चिते ॥ सवात्सदेव
 तमज लागी ॥ १३ ॥ करवाचा सक जाण आनंद सदा मा ॥ हा
 माझा आत्मा आवडता ॥ १४ ॥ घरदार संसार त्या जीवाम
 जकारणे ॥ तोडीले पेंथेणे माया जाल ॥ १५ ॥ चोरवा मज्जाव
 रथा मक्तराव परम सखा ॥ वीसावा हो देखा प्राणमाझा ॥ १६ ॥
 त्याजूनी सर्व संग येक वीध भावं ॥ अक्षुसरले जीवें माझे राई
 ॥ १७ ॥ ऐसे या मक्तांचे सांगता उपकार ॥ आहे ती बहु तफार
 कल्पवोडी ॥ १८ ॥ त्या सकळींच्या चरणाचारि जरेणू माझा ना
 मा ॥ भक्तिभाव प्रेमादि धलात्मासी ॥ १९ ॥

अभंग ५५.

तंव ते आग्याचे सागर विसवीती द्विजवर ॥ हाणती तुं पाहेर
 जोडलासी ॥ १ ॥ चरणीचा वीर्योग नव्याचा सर्वथा ॥ तोडोनी
 ममता प्रपंचाची ॥ २ ॥ नलगो मोक्ष सुक्ते नलगे धन संपती ॥
 देईस संगती जन्मोजन्मी ॥ ३ ॥ वेदशास्त्र पठणें बहिर्मुख
 मणें ॥ केला अभिमानें छळण बुद्धी ॥ ४ ॥ धिक् तो जाण पण
 धिक् तो सन्माना नो ही प्रेम खूण कळली तूसी ॥ ५ ॥ कुळाचे
 नो अभिमानें अंतर लोंगातेणें ॥ पूर्ण देहाभिमानें भूलोनी

या ॥६॥ हे सकल तुझी माया फलेलों पंढरी राया ॥ म्हणोनी
 जन्म वाधा गेले होते ॥७॥ अपराधाच्या कोडी घडली आम्हां
 ॥ विधे धिती तू ते मायबापा ॥ ८ ॥ परी लांढिना नर्णे ब्रीद सस्य
 केलें ॥ आम्हा तारी येले पती तासी ॥ ९ ॥ न कळे काय हे ते स-
 माज आयुचे ॥ अननज जन्माचे पूर्व पुण्य ॥ १० ॥ ते आति फल
 लेलु झाया ह्या दृष्टी ॥ आग्य झाली मेरी संनजना ॥ ११ ॥ दु-
 र्जय तो डीले माया मो हो पाश ॥ केला पें सोरस आपुला रु-
 पी ॥ १२ ॥ तापत्रय बोणवावी अवी ला अवची ना ॥ दीलें मे
 मावृता जीवन आम्हा ॥ १३ ॥ आतां सर्व काळ आळवी हे द-
 टी ॥ या संताची या मेरी नीरतर ॥ १४ ॥ मे मावाजी व्हावना
 माची आचडी ॥ मग होत कल्प कोडी मग वासा ॥ १५ ॥ करता
 करवीता मूं ची पै येक ॥ ब्रह्मांड नाथ का सर्वगत ॥ १६ ॥ आयुचे
 अवगुण न धरावे मानसी ॥ निरवावे संतासी माझे म्हणोनी १७
 तुझी मो दासा न वाचें मे दास्यस ॥ तथाची वंदी त नरण धुवी ॥
 हे नी प्रवती र्थ क्रिया करी आम्हा ॥ यावानित्य मे माना मयासी
 ॥ १९ ॥

अभंग ५६

मग कपेच्या सागरे मकज न करुणा करे ॥ देउनी आलिगन क-
 रे नी वरीलें ॥ १ ॥ म्हणे सर्वज्ञा चारा बो आत्मज्ञान देवो ॥ संगे
 ल अतु भवांतु ह्या प्रती ॥ २ ॥ ते स्तूण अंतरी धरा सर्व भावे ॥ द-
 दवळ निजिबेज तन कर ॥ ३ ॥ नलगे तीर्था टणवाया कुराजा
 ण ॥ नलगे अतु धान करणें बहू ॥ ४ ॥ नलगती साया स करणें
 उपवास ॥ धरावा निरवास संत संगे ॥ ५ ॥ नलगे वज्रा सनीवे
 सावे नेह दी ॥ नलगे मीरी कपारी करणें वास ॥ ६ ॥ नलगे उग्र
 तपनाता मंत्रजप ॥ भेजे जाय पाप संत संगे ॥ ७ ॥ नलगे उग्र
 लणें सारवा हाणें जरा भार ॥ न घाला वाप सरलोकाचारी ॥ ८
 सर्व भावे करुणा जिद्धे नाम स्पृती ॥ मन येईल निवृत्ती आपें आ-
 य ॥ ९ ॥ क्रीया कर्म धर्म मे मे वीथी स्वटपटा करितां आलावांटा

दीर्घदोषाचा ॥ १० ॥ साधनावांचूनीमार्गसोपाजाण ॥ कर्तव्य
कीर्तनरामरूपा ॥ ११ ॥ सर्वकाळकथासंताचेंसंगती ॥ वाचे
नामकीर्तीसर्वकाळ ॥ १२ ॥ तोहाराजमार्गसर्वाहोनीचोगा
सदासंतसंगवाचेवानाम ॥ १३ ॥ संकल्पपाकल्पनधा
मानसी ॥ मनोभावेसंतासीशरणजावें ॥ १४ ॥ ज्ञानदेवमु
णेषुदतीतुम्हायेक ॥ सांगेनआणीकअनूभव ॥ १५ ॥

अभंग ५६.

परमांमृतसागरमंथूनीचांपुरता ॥ कादीलानलताज्ञानभा
ध ॥ १ ॥ त्यासुखाचापारजाणतातीवीरळे ॥ घेतातीगढाले
संतजन ॥ २ ॥ प्रेमाचेयेतादीवोगरुसुखापुत ॥ हेसखस
रितसेवाआधीं ॥ ३ ॥ हेसखसेवितांपरमानंदधनी ॥ रुपास
तजनींकेलीपूर्ण ॥ ४ ॥ ज्ञानाचेअंजनलेइलेसंतसजन ॥ ज
नीजनादेनदेखतीसदा ॥ ५ ॥ नाहींभेदभिन्नसर्वब्रम्हयेक ॥
ब्रम्हांडनाथकअजंतकोटी ॥ ६ ॥ दीपाचादीपकल्हदयआस
ज्योती ॥ विश्वीविहुलमूर्तीदेखतीसदा ॥ ७ ॥ हेसखदिधलें
भक्तासीविश्वांती ॥ नामाविषेरव्यातीपरमानंदें ॥ ८ ॥ पदतां
नाममंत्रब्रम्हूचीअवघें ॥ पाहानांअनुभवेवैदमर्ते ॥ ९ ॥ ते
हेविहुलनामवेदाचेगव्हर ॥ जाणतीसाचारसंतजन ॥ १० ॥
पुगेअद्वावीसविहुलनामजपत ॥ हापुंडलीकभक्तमहाजी
धी ॥ ११ ॥ उघडिलीमादुसभक्तिभावतारु ॥ विहुलउद्भारु
लकणी ॥ १२ ॥ नलगवीसाचासकरणेउपवास ॥ विहुलनाम
पाशतुदतीजाणा ॥ १३ ॥ आदीब्रम्हजनादजपतीसिद्धुनी
तेंदिल्लेमयोनीपुंडलीकें ॥ १४ ॥ केशवनाममंत्रनामयासीसा
जीतलें ॥ विस्तारोनीकेलेंमयनऐसे ॥ १५ ॥ ॥ ५ ॥ ॥

अभंग ५७.

हेंवेदाचेंसारवैराग्याचेजीवन ॥ चिदाकाशींचीरूपपरमपुण्य
॥ १ ॥ जेकद्विज्ञानगुह्यमोक्षसुखीबीज ॥ सकळमंत्रराजमंगल

निधी ॥ २ ॥ तेथानामयाचेहोतेंहृदयकमळीं ॥ कथाभूमंडळीं
 प्रगटकेली ॥ ३ ॥ तेंहेविठ्ठलनामस्माराचेंहीसार ॥ कलसुगीउ-
 द्धारसकळजना ॥ ४ ॥ तेंश्रवणाचेंश्रवणमननाचेंमनन ॥ जें
 निजध्यासननिजध्यासाचें ॥ ५ ॥ जेंविचाराचेंसारवृत्तीनानि-
 धीर ॥ स्वरूपसाक्षात्कारउघडाकेला ॥ ६ ॥ जेंभक्तिचेंसौआम्य
 ज्ञानाचेंआरोग्य ॥ शास्त्राचेंचांगमथितनाम ॥ ७ ॥ नामाप-
 रतेयेंथोरनाहीपैआणीक ॥ जनासीतारकहेवियेक ॥ ८ ॥ जे
 सकळधर्मजनपवित्राचेंपावन ॥ जेंकांअधिष्ठानआनंदाचें
 ९ ॥ जेंयोगसिद्धीचेंजीवनपीयूष ॥ जेणेंपूर्णआयुष्यकामनं
 चें ॥ १० ॥ पुण्यपावनदेवाभक्तांचेंसोहळे ॥ प्रत्यक्षगळालेआ-
 नंदाचे ॥ ११ ॥ भक्तिभावेंयाचेंकरितांश्रवण ॥ मगनाहींदर्शन
 गर्तवास ॥ १२ ॥ म्हणोनीकीर्तनकरावेंआवडी ॥ घ्यावीअर्थ
 गोडीअनुभवे ॥ १३ ॥ नव्हेहेंप्राकृतपाठांतरकवित्व ॥ उप-
 निषदमर्थीतार्थब्रम्हरस ॥ १४ ॥ येयेंजाणीवशाहाणीवनक-
 रावीसर्वथा ॥ नपाहावीयोग्यतावित्पत्तीची ॥ १५ ॥ हेसाली
 काचेंधनभोक्तेसंतजन ॥ ज्ञानदेवेंपूर्णग्रंथकेला ॥ १६ ॥ ६॥

॥ श्रीपांडुरंगारपणमस्तु ॥

समाप्त.